

Biztosító**ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS****I. FEJEZET: VAGYONBIZTOSÍTÁS**

A Groupama Garancia Biztosító Zrt. (továbbiakban: biztosító, Cégjegyzékszám: 01-10-041071 Bejegyezte a Fővárosi Bíróság, mint Cégbíróság, székhelye: 1051 Budapest, Október 6. utca. 20.) a biztosítási díj megfizetése ellenében a jelen szabályzatban foglaltak szerint a biztosított részére megtéríti:

- azokat a károkat, amelyeket a biztosítási események a biztosított vagyontárgyakban a biztosítás hatálya alatt okoznak, továbbá
- azokat a költségeket, amelyek a biztosított vagyontárgyak káreseményeivel kapcsolatosan merültek fel.

A biztosítási fedezet a szerződésben (ajánlat, adatközlő, kötvény) meghatározott kockázatviselési helyeken (telephelyeken) bekövetkezett káreseményekre, a biztosítási összeggel megjelölt vagyontárgyakra és költségekre terjed ki.

A biztosító a károkat, költségeket kockázatviselési helyenként évente a biztosítási összegig vagy a biztosított által választott kártérítési felső határösszegig (téríthető maximális kár) téríti meg.

A jelen feltételek, az ezt kiegészítő feltételek és záradékok alapján létrejött szerződésekre a biztosító Vagyonbiztosítási Általános Szerződési Feltételei (VÁSZF) rendelkezéseit alkalmazni kell. Ha jelen feltétel valamely kérdésben a VÁSZF rendelkezéseitől eltér, akkor

- amennyiben az eltérő rendelkezés együttesen alkalmazható a VÁSZF rendelkezéseivel, akkor a feltételt és a VÁSZF-et értelemszerűen együttesen kell alkalmazni;
- amennyiben a VÁSZF és a feltétel eltérő rendelkezései egymást kizárják, a feltétel rendelkezéseit kell alkalmazni.

I. A KOCKÁZATVISELÉS TARTAMA, A BIZTOSÍTÁSI IDŐSZAK

1. A biztosítás – a szerződés létrejötte esetén – egyéb megállapodás hiányában az azt követő napon lép hatályba, amikor a biztosított az első díjat a biztosító számlájára befizeti, illetve amikor a szerződő felek a díj megfizetésére vonatkozó halasztásban állapodnak meg, vagy a biztosító díj iránti igényét bírói úton érvényesíti.
2. Ha a felek a szerződésben a biztosítás (szerződési tartam) kezdetét későbbi időpontra teszik, a biztosító kockázatviselése legkorábban ebben az időpontban kezdődik, tekintet nélkül arra, hogy az ajánlat előbb beérkezett. Ebben az esetben azonban a befizetett díjat is csak olyan időszakra lehet elszámlálni, amely nem kezdődik előbb, mint a biztosítás (szerződési tartam) kezdetének időpontja.
3. Határozott tartamú szerződés esetén a biztosító kockázatviselése a tartam lejártával megszűnik. A lejárt utáni időszakra beérkezett díj nem eredményezi a biztosító további kockázatviselését, azt a biztosító visszafizeti.
4. Határozatlan tartamú biztosítás esetében a biztosítási időszak egy év, a biztosítási évforduló pedig - ezzel ellentétes megállapodás hiányában- minden év január elseje.
A határozatlan tartamra kötött szerződést a felek írásban a biztosítási időszak végére (évforduló) mondhatják fel. A felmondási idő harminc nap.
5. Ha a szerződés hatálya alatt a biztosítottnak a vagyontárgy megóvásához fűződő érdeke megszűnik, akkor a szerződés, illetőleg annak a megfelelő része az érdekmúlás hónapja utolsó napjával megszűnik, kivéve, ha az érdekmúlás biztosítási esemény következménye.
6. Ha a biztosítási jogviszony érdekmúlás következtében a határozott tartamú szerződés lejártá előtt, vagy határozatlan tartamú szerződés esetén a biztosítási évforduló előtt megszűnik, és a biztosító az adott biztosítási tartam alatt illetve időszakban nem teljesített szolgáltatást, a biztosítót csak annak a hónapnak az utolsó napjáig járó díj illeti meg, amely hónapban az érdekmúlás bekövetkezett. Ettől eltérő esetben a biztosítót az adott biztosítási tartamra illetve időszakra járó teljes díj megilleti.
7. Megszűnik a szerződés a biztosítási díj (díjrészlet) esedékességétől számított 30 nap elteltével, ha addig a biztosított a hátralékos díjat nem fizette meg, a felek díjhalasztásban nem állapodtak meg, illetve a biztosító díjkövetelését bírósági úton nem érvényesítette.

II. BIZTOSÍTÁSI ESEMÉNYEK

A jelen feltételek szerint biztosítási eseménynek minősül a szerződés hatálya alatt a kockázatviselés helyén (telephely) lévő biztosított vagyontárgyknak előre nem látható okból, véletlenül, váratlanul bekövetkezett minden olyan károsodása, amelyekkel kapcsolatban a biztosító kártérítési kötelezettségét nem zárta ki.

Földrengés vagy árvíz esetén a 72 órán belül bekövetkező több földrengés, vihar, vagy árvíz egy káreseménynek minősül.

III. KIZÁRÁSOK, ILLETVE A BIZTOSÍTÁSSAL NEM FEDEZETT KÁRESEMÉNYEK, KÁROK

1. A biztosítási fedezet nem terjed ki azokra a károokra, amelyek az alábbiakban felsorolt okok miatt következnek be:

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

- a) fokozatos állagromlás, használat során bekövetkező kopás és elhasználódás, rozsdásodás, az anyag természetéből fakadó káros tulajdonságok, zsugorodás, elpárolgás, súlyvesztés, erjedés, természetes hőképződés, öngyulladás (magában az öngyulladt anyagban), férgek, száraz vagy nedves rothadás, az anyagok ízének, textúrájának, vagy felületének változásai, szennyezés, légköri szárazság vagy nedvesség, hőmérsékleti változások vagy szélsőségek, szmog;
- b) szándékos túlterhelés, a biztonsági határt meghaladó próbanyomás, próbaterhelés;
- c) alapok, falak, padozatok, feltöltések, földem- illetve tetőszerkezetek ülepedése, megsüllyedése, megdőlése, zsugorodása, kihasasodása vagy tágulása;
- d) olyan hatósági határozat, amely az építkezést, a bontást, a javítást, az újjáépítést szabályozza, illetve a biztosított épületek, építmények nem károsodott részeinek bontását rendelte el;
- e) háború, invázió, külföldi ellenség cselekedetei, ellenségeskedések vagy háborús cselekmények (függetlenül attól, hogy hivatalosan hadat üzentek vagy sem), polgárháború;
- f) állandó vagy ideiglenes birtokfosztás, amely olyan elkobzás, katonai célra való igénybevétel vagy rekvirálás eredménye, amelyet törvényes hatóságok fogyanatosítanak;
- g) lázadás, sztrájk, teljes vagy részleges munkabeszüntetés, zendülés, szeparatista cselekmény, katonai vagy népfelkelés, forrongás, ellenforradalom, forradalom, katonai vagy jogbitorló hatalom, statárium vagy ostromállapot, vagy bármilyen olyan esemény vagy ok, amely statárium vagy ostromállapot kihirdetését idézi elő;
- h) bármilyen szervezet nevében vagy azzal kapcsolatosan cselekvő személy vagy személyek által elkövetett terrorista cselekmény. Jelen kizárási feltétel szempontjából a "terrorizmus" politikai célú erőszakos cselekményt jelent, és minden olyan erőszakalkalmazás ide tartozik, amelynek célja a lakosság vagy a lakosság bármely részének megfélemlítése;
- i) nukleáris reakció, robbanás, sugárzás vagy radioaktív szennyezés, tekintet nélkül arra, hogy a bekövetkezett káreseményt a jelen szerződésben fedezetbe vett események okozták-e vagy sem.

2. A biztosító nem téríti meg:

- a) a nem biztosított, illetve a nem biztosítható vagyontárgyakban (IV. fejezet) keletkezett károkat;
- b) a kizárólag csak meghibásodás, működésképtelenség, rendeltetésszerű használatban bekövetkező változás formájában előállott károkat;
- c) építési, szerelési tevékenységgel együttjáró beruházásokban keletkezett károkat;
- d) a biztosított vagyontárgyak belső vagy külső okból eredő törés, repedés kárát, amennyiben annak oka:
 - tervezési hiba, feldolgozási hiba, hibás munkavégzés, anyaghiba vagy rejtett hiba,
 - elektromos üzemű gépek, berendezések elektromos, elektronikus sérülése vagy zavara, (ideértve, de ezekre nem korlátozva a számítógépeket, elektronikus berendezéseket, eszközöket, illetve vezetékeket)
 - gépek, berendezések, kazánok, számítógépek vagy egyéb eszközök álló vagy mozgó alkatrészeinek mechanikus vagy szerkezeti meghibásodása,

megtéríti azonban a biztosító az ezek következtében az egyéb más biztosított vagyontárgyakban keletkező károkat.

- e) az energiaellátás, fűtés vagy hűtés kimaradása (a szolgáltató szándékos energia-visszatartásának esetét is ideértve) következtében keletkezett károkat, kivéve, ha az ilyen kimaradást a biztosított telephelyen található energiaellátó, fűtő vagy hűtő berendezéseknek biztosítási eseményből eredő sérülése okozta. Ez esetben a biztosító kockázatviselése kizárólag a biztosítási esemény következtében elszenvedett és e szabályzatban fedezett károokra terjed ki;
- f) számítógépes rendszerekben vagy egyéb nyilvántartásokban tárolt információk kárait;
- g) szabadban tárolt vagyontárgyak esetén az eső, havas/ónos eső, hódara, hó, jégeső, homok vagy por, fagyhatás, napsütés által okozott károkat;
- h) a rendeltetésszerűen tűznek kitett vagyontárgyaknak – beleértve a felhasznált tüzelő és egyéb technológiai anyagokat – a technológiai használatukkal összefüggésben keletkezett tűzkárokat,
- i) a nyomás alatti tartályokban, gőzturbinákban, gőzgépekben vagy lendítőkerekekben szétszakadás vagy megrepedés, törés miatt keletkezett károkat;
- j) a szállított vagyontárgyakban bekövetkezett károkat
- k) csővezeték-hálózatok, azok edényzeteinek, szerelvényeinek törése, repedése, dugulása, egyéb meghibásodása miatt kiömlő, elfolyt közegek, anyagok mennyiségi veszteségeként keletkezett károkat;
- l) leltározás, vagy időszakos ellenőrzés alkalmával feltárt hiányból eredő károkat vagy veszteségeket.

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

3. A biztosító a hiány formájában előálló károkat csak abban az esetben téríti meg, ha a biztosított bizonyítja, hogy a hiány
- a) a telephely területén elkövetett rablással, vagy
 - b) a telephelyen lévő lezárt helyiségbe történő erőszakos behatolással

összefüggésben keletkezett, és a káresemény időpontjában a jelen biztosítási szerződésben meghatározott vagyonvédelmi előírások (VÉD záradék) teljesültek, az alkalmazott vagyonvédelmi rendszer, berendezés működőképesen üzembe volt helyezve.

A jelen szerződés szerint rablás akkor történik, amikor a biztosított vagyontárgyak jogtalan eltulajdonítása során a tettes a biztosított alkalmazottja vagy megbízottja ellen erőszakot, élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz, illetve ezen személy(ek)e)t ennek érdekében öntudatlan vagy védekezésre képtelen állapotba helyezi, továbbá, ha a tetten ért tolvaj a vagyontárgy megtartása végett erőszakot, avagy élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetést alkalmaz.

IV. BIZTOSÍTOTT VAGYONTÁRGYAK ÉS KÖLTSÉGEK

Biztosított vagyontárgyak:

(a IV. 4. pontban meghatározott nem biztosított vagyontárgyak kivételével)

1. A biztosított tulajdonát képező, nyilvántartásaiban kimutatott:
- a) tárgyi eszközök:
 - ingatlanok, épületek, egyéb építmények;
 - műszaki berendezések, gépek;
 - egyéb berendezések, felszerelések;
 - közúti forgalmi rendszámmal el nem látott járművek;
 - nem aktivált – építési, szerelési tevékenységgel együtt nem járó – beruházások;
 - b) közvetlenül költségként elszámolt eszközök;
 - c) forgóeszközök (készletek):
 - anyagok;
 - áruk;
 - betétdíjas göngyölegek;
 - alvállalkozói teljesítmények;
 - befejezetlen termelés, kivéve, ha a tárgya: építés-szerelési teljesítés (tevékenység);
 - félkész és késztermékek;
 - d) a biztosító által elfogadott tűzmentes lemez-, vagy páncélszekrényben tárolt pénzkészlet, értékpapír, szellemi alkotás, műérték, gyűjtemény;
 - e) nemesfémek, ékszerek, drágakövek, szörme, vagy szörmével bélelt/szegett ruhadarabok, képzőművészeti vagy egyéb művészeti alkotások, amennyiben azokat kizárólag technológiai céllal és rendeltetéssel, illetve munkafolyamat részeként használják;
2. Idegen tulajdont képező
- a) bérbe vett ingatlanok és ingó vagyontárgyak;
 - b) feldolgozásra, javításra, tárolásra, őrzésre átvett idegen tulajdonban lévő vagyontárgyak;
 - c) a biztosítóval munkaszerződésben álló dolgozók olyan ruházati és használati tárgyai, amelyeket a munkáltató engedélyével a kockázatviselés helyén helyeztek el.
3. Az 1. és 2. pontban fel nem sorolt egyéb vagyontárgyak csak az adatközlő mellékleteként, külön jegyzéken részletezve – azonosítási jellel és egyedi értékkel megjelölve – biztosíthatók.

Nem biztosított vagyontárgyak:

4. A biztosító nem vállal fedezetet az alábbi vagyontárgyakra:
- a) iratok, tervek, üzleti könyvek, kartotékok, rajzok, mágneslemezen vagy egyéb adathordozón tárolt adatok, vásárolt és saját készítésű szoftverek, elszámolások, számlák, illetékbélyegek, adóbizonylatok, csekkek, hitelkártyák, a biztosítási kártyák vagy bélyegek bármely változata;
 - b) pénzbedobással működő és pénzkidó automaták tartalmukkal együtt;
 - c) utak, alagutak, hidak, vízi létesítmények és műtárgyaik, dokkok, mólók, fúrótoronyok, gátak, csatornák, halastavak, víztározók, kutak;
 - d) föld, földterület (a föld értéke, termőképessége) ideértve a föld alatti bányákat, külfejtéseket és a földben található ásványokat, a földmunkák költségei, mezőgazdasági ültetvények és termények, víz, levegő, erdők, lábon álló fák és egyéb növényzet, valamint állatok;

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

- e) beruházasnak minősülő építés vagy szerelés alatt álló vagyontárgyak;
- f) közúti forgalmi engedéllyel és rendszámmal rendelkező járművek, vasúti mozdonyok, vasúti vagonok, vasúti sínek, a biztosított telephelyén kívül elhelyezkedő szállító és elosztó vezetékek, légi járművek, vízi járművek;

Biztosított költségek:

5. A biztosított a szerződésben biztosítási összeget határozhat meg a biztosítási események folytán a biztosított vagyontárgyakkal kapcsolatosan indokoltan felmerülő alábbi költségek fedezetére:
- a) a károk súlyosbodásának megakadályozását, vagy hatásait enyhítését szolgáló intézkedések következtében felmerült költségek, amelyek a károsodott vagyontárgy elszállításával, ideiglenes fedéssel, dúcolással, állványozással, ideiglenes közműlétesítéssel, továbbá a szükséges kényszer-kitelepítéssel, vagy a megmentett vagyon biztonságát szolgáló intézkedésekkel kapcsolatban merülnek fel;
 - b) mentési, oltási költségek, beleértve az idegen tulajdonban ennek során keletkező károkat is;
 - c) bontási, romeltakarítási, maradványeltávolítási költségek, a veszélyes hulladékok elhelyezési, megsemmisítési költségeinek kivételével;
 - d) a kár megállapítására és rendezésére vonatkozó vizsgálati, valamint ténymegállapítási költségek;
 - e) tervezői, szakértői és lebonyolítási költségek, melyek az a), b), c), d) pontokban felsorolt tevékenységekhez szükségesek;
 - f) a helyreállítás alatt a termelés továbbfolytatásához szükséges ideiglenes cső- és kábelvezeték-rendszerek anyag-, valamint fel- és leszerelési költségei, a visszatérülő anyagok visszavételezési értékének levonásával;
 - g) a közművek, közüzemi berendezések, közutak - az a), b), c) pontokban felsorolt tevékenységek során szükséges- rombolási kárainak helyreállítási költségei, ha ezek a jogszabálynál fogva a biztosítottat terhelik.

V. BIZTOSÍTÁSI ÖSSZEG

1. A biztosítási összeg megállapításának módszerét és a vagyontárgyak, illetve költségtérítések biztosítási összegét a biztosított határozza meg.
Eltérő megállapodás hiányában a vagyontárgyanként, vagyongsoportonként az értékmegállapítás módszerével számított és vagyongsoportonként összesített biztosítási összeg az adott egységre (telephelyre) a biztosító káreseményenkénti és biztosítási évenkénti szolgáltatásának felső határa.
A mindenkor tárgyevi biztosítási összegek szabályzat szerinti meghatározása, megadása, illetve azok mindenkor karbantartása a biztosított kötelezettsége.
2. A vagyontárgyankénti és vagyongsoportonkénti, illetve a költségtérítésekre vonatkozó biztosítási összegeket kockázatviselési helyenként (telephelyenként) a tárgyre vonatkozóan kell meghatározni.
biztosított vagyontárgyaknak és költségeknek a telephelyi adatközlő lapokon biztosítási összeggel megjelölt vagyongsoportok (vagyontárgyak) és költségek minősülnek.
A biztosítási összegek egymás terhére, javára nem konvertálhatóak, nem csoportosíthatók át.
3. A biztosítási összeg meghatározásánál a kockázatviselési helyhez (telephelyhez) tartozó teljes biztosítható vagyont figyelembe kell venni. A tárgyi és a forgóeszközök (készletek), továbbá az idegen vagyontárgyak esetében a biztosítási tárgyév folyamán előforduló legmagasabb értéket kell meghatározni.
4. Saját tulajdonú vagyontárgyak biztosítási összege:
- a) Tárgyi eszközök: (beruházások kivételével)
 - utánpótlási (újraelőállítási, újrabeszerzési érték) új érték
 - b) Az utánpótlási értékhez viszonyított 40%-os vagy ezt meghaladó mértékű technikai avultságú, továbbá a teljesen leírt tárgyi eszközök:
 - technikai avult (valóságos) érték
 - c) Nem aktivált – építési, szerelési tevékenységgel együtt nem járó – beruházások:
 - a beruházás újraelőállítási, újrabeszerzési költsége
 - d) Vásárolt készletek (anyagok, áruk):
 - közvetlen költségekkel növelt újrabeszerzési ár
 - e) Befejezetlen termelés, kész- és félkész termékek, készárúk:
 - a készletértéknek megfelelő újraelőállítási költségérték (önköltség)
 - f) Közvetlenül költségként elszámolt eszközök:
 - a biztosítási évre vonatkozó beszerzési áron kalkulált, az év során előforduló legmagasabb értékösszeg

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

- g) Véglegesen használaton kívül helyezett tárgyi eszközök:
- technikai avult (valóságos) érték

5. Idegen tulajdonú vagyontárgyak biztosítási összege:
- technikai avult (valóságos) érték, illetve a biztosított felelőssége szerint a jogosultat megillető érték.
6. Jelen szabályzat alkalmazásában

Új érték: a műszaki jellemzőiben, kapacitásában, gazdasági mutatóiban azonos vagy egyenértékű új vagyontárgy újrabeszerzési, újraelőállítási értéke, amely a tényleges beszerzési áron felül a csomagolás, a szállítás, a vám, a telepítés, a tervezés, az összeszerelés, a próbaüzem költségeit, a licencia és a know-how díjat is magában foglalja, de semmiféle árengedményt nem tartalmazhat.

Technikai avult (valóságos) érték: a technikai avulás mértékével csökkentett pótlási újérték.

Technikai avulás (elhasználódás) mértékének megállapítása - többek között- a következő főbb vizsgálati szempontok alapján történik: kor, műszaki állapot, üzemelési idő, karbantartás színvonala, üzemelési körülmények, folyamatos vagy időszakos használat, a vagyontárgy és alkatrész utánpótlási lehetősége.

7. A költségterítések biztosítási összege: a biztosítási év folyamán előforduló káreseményekkel összefüggésben felmerülő – a szabályzat IV. 4. pontjában felsorolt – költségterítések legmagasabb értékeinek összege.
8. A biztosítási szerződés (ajánlat, kötvény, adatközlő) tartalmazza a biztosított vagyontárgyak vagyoncsoportonkénti, illetve vagyontárgyankénti, továbbá a költségterítések biztosítási összegét és az értékmegállapítás módszerét.
9. Amennyiben egy vagyoncsoporton belül a biztosított eltérő értékmegállapítási módszereket alkalmaz, az érintett vagyoncsoportot részletes listán meg kell bontani, feltüntetve az egyes vagyontárgyak biztosítási összegét és az értékmegállapítás módszerét.
10. A biztosítási összege(ke)t a felek közös megegyezéssel évközben is megváltoztathatják. A biztosítási összeg módosítása a díj megváltozásával jár együtt.

VI. BIZTOSÍTÁSI ADATKÖZLÉS ÉS A BIZTOSÍTÁSI DÍJFIZETÉS SZABÁLYAI

1. A biztosítás díja a biztosítás díjalapjának függvényében biztosítási időszakonként kockázatarányosan kerül meghatározásra.
2. A biztosítási díj megállapításának alapja a biztosított vagyontárgyak és költségterítések tárgyévi biztosítási összege.
3. A biztosítás első díja a kockázatviselés kezdetének napján, a további biztosítási időszakokra pedig a biztosítási évforduló napján esedékes. Az egy biztosítási időszakra járó biztosítási díjat egy összegben, előre kell megfizetni, azonban a felek a szerződésben a díj részletekben történő megfizetésében is megállapodhatnak. Az egy évnél rövidebb határozott időtartamú biztosítás díjfizetése egyszeri és ez a biztosítási időtartam első napján esedékes.

VII. A BIZTOSÍTOTT KÁRMEGELŐZÉSI, KÁRELHÁRÍTÁSI ÉS KÁRENYHÍTÉSI KÖTELEZETTSÉGE

1. A biztosított köteles minden tőle elvárható intézkedést megtenni a károk megelőzése, elhárítása és enyhítése érdekében, ezzel kapcsolatban a tervezésre, építésre, telepítésre, üzemeltetésre, védelemre, karbantartásra, tárolásra, beszerelésre és bontásra vonatkozó szakmai előírásokat mindenkor betartani.
2. A biztosító maga vagy képviselője, megbíztatója útján jogosult a kármegelőzésre vonatkozó intézkedések végrehajtását ellenőrizni.
3. Ha a biztosító a kármegelőzésre vonatkozó szabályok súlyos megsértését, vagy ezek betartásának sorozatos elmulasztását tapasztalja, a szerződés módosítását kezdeményezheti és/vagy a szerződést a legközelebbi évfordulóra felmondhatja.

VIII. A BIZTOSÍTOTT KÖZLÉSI ÉS VÁLTOZÁS-BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉGE

1. A biztosítottnak a szerződés megkötésekor a biztosítás elvállalása szempontjából lényeges minden olyan körülményt a biztosítóval közölnie kell, amelyeket ismert vagy ismernie kellett, és köteles a biztosító minden feltett kérdésére válaszolni.
2. A biztosított köteles a biztosítónak haladéktalanul írásban bejelenteni minden olyan lényeges változást, amely a kockázat mértékére kihat.
3. Változás-bejelentési kötelezettség alá tartozik különösen:
- a) a biztosított telephelyen belüli vagyonérték 10 %-ot meghaladó változása;
 - b) a vagyon telephelyek közötti átcsoportosítása;
 - c) a biztosított telephelyek/vagyontárgyak bérbeadása;
 - d) a biztosított vagyontárgyakat terhelő zálogjog keletkezése;
 - e) a biztosított vagyontárgyakat, ill. a biztosítottat érintő csőd eljárás, felszámolás vagy szanálás megindítása;
 - f) a biztosított vagyontárgyakra és kockázatokra vonatkozó további biztosítási szerződés megkötése;
 - g) a kármegelőzés és kárelhárítás rendszerében bekövetkező módosulások;
 - h) a termelés/szolgáltatás egy hónapot meghaladó nem idényszerű leállítása;
 - i) a kockázatviselés helyén új tevékenység, új technológia beindítása, új anyagok alkalmazása.

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

- Ha a biztosító csak a szerződéskötés után szerez tudomást a szerződést érintő lényeges körülményekről, továbbá ha a szerződésben meghatározott lényeges körülmények változását közlik vele, tizenöt napon belül írásban javaslatot tehet a szerződés módosítására, illetőleg jogosult a szerződést harminnapos határidővel írásban felmondani.
Ha a biztosított a módosító javaslatot nem fogadja el, vagy arra tizenöt napon belül nem válaszol, a szerződés a módosító javaslat közlésétől számított harmincadik napon megszűnik. Erre a következményre a biztosítottat a módosító javaslat megtételekor figyelmeztetni kell.
Ha a biztosító fenti jogával nem él, a szerződés az eredeti tartalommal hatályban marad.
- A biztosított jogállásában bekövetkezett változás esetén (pl.: szétválás, egyesülés, megszűnés) a biztosítót haladéktalanul értesíteni kell.

IX. A KÁRBEJELENTÉS ÉS A KÁRRENDEZÉS SZABÁLYAI

- A biztosítottnak a biztosítási esemény bekövetkezése után azt haladéktalanul, de legkésőbb az észleléstől számított két munkanapon belül írásban be kell jelentenie a biztosítási szerződést kezelő egységhez.
- A kárbejelentésnek tartalmaznia kell:
 - a káresemény leírását, időpontját;
 - a károsodott létesítmények, vagy eszközök megnevezését, helyét;
 - a károsodás mértékét (a megállapított vagy becsült értéket);
 - a kárrendezésben közreműködő és a biztosított által meghatalmazott személy nevét, címét, telefon- és telefax számát;
 - a kárbejelentésig megtett intézkedések leírását.
- A biztosító köteles a kárbejelentés beérkezésétől számított öt munkanapon belül a kárrendezést megkezdeni.
- A biztosítottnak az egy káreseményből származó károk helyreállításával kapcsolatos anyag-, munkabér-, valamint egyéb költségeket elkülönítetten (külön munkaszámon) kell nyilvántartania és elszámolnia, függetlenül attól, hogy a helyreállítás saját kivitelezésben, vagy idegen kivitelező útján - vagy mind a két módon, vegyesen- történik.
- A biztosított köteles a kárát és annak mértékét bizonyító okiratokat, számlákat, vagyonynyilvántartó lapokat, leltáríveket, költségszámításokat és egyéb bizonylatokat a biztosító rendelkezésére bocsátani.
- A károk megállapítása a biztosító helyszíni vizsgálata során a biztosítottal közösen készített tételes felsorolású jegyzőkönyvben foglaltak alapján történik.
- A káreseménnyel kapcsolatban idegen tulajdonú vagyontárgyakért károk kivizsgálását és összegszerű megállapítását a szerződő felek csak a károsult, vagy megbízottjának bevonásával közösen végezhetik.
- A biztosított a káreseményt -bekövetkezése után- haladéktalanul köteles:
 - a) tűzkár biztosítási eseménynél a tűzrendészeti hatóságnál bejelentést tenni,
 - b) bűncselekménynek minősülő vagy azzal összefüggő biztosítási esemény bekövetkezésekor pedig az illetékes rendőrhatalóságnál feljelentést tenni és a feljelentés másolati példányát a kárbejelentéshez mellékelni.
- A biztosított a károsodott vagyontárgyak állapotán, a kár helyszínén, a kárfelmérési eljárás megindulásáig, de a kárbejelentés biztosítóhoz történő beérkezésétől számított ötödik munkanap 24. órájáig csak a kárenyhítéshez szükséges mértékben változtathat. A biztosító mentesül kártérítési kötelezettsége alól, ha a kártérítés jogalapjának és összegszerűségének megállapításához szükséges lényeges körülmények tisztázása lehetetlenné válik a megengedettnél nagyobb mérvű, indokolatlan változtatás miatt.
- Ha a biztosító a bejelentés kézhezvételétől számított ötödik munkanapon sem kezdte meg a kárrendezést, a biztosított intézkedhet a károsodott vagyontárgyak helyreállításáról. A fel nem használt, illetve kiselejteztet alkatrészeket, berendezéseket, stb. azonban további harminc napig köteles változatlan állapotban megőrizni.
- Amennyiben a felek a kár mértéke vagy összegszerűsége tekintetében megállapodni nem tudnak, a biztosított kérheti, hogy a kár mértékét és összegszerűségét háromtagú szakértői bizottság állapítsa meg. A szakértői bizottság egyik tagját a biztosított, a másik tagját a biztosító jelöli ki, akik a szakértői bizottság elnökével közösen választják meg a harmadik szakértőt.
A szakértői bizottság szótöbbséggel határoz. A felek a szakértői bizottság határozatát magukra nézve kötelezőnek ismerik el. Az eljárás során a felek saját szakértőik költségeit maguk viselik, míg az elnök költsége közöttük 50-50% arányban oszlik meg.
- A biztosító a kártérítés összegét a biztosítási esemény bekövetkezését és a kár mértékét bizonyító összes adat, okmány, dokumentáció beérkezésétől számított 15 napon belül köteles megfizetni.

X. A BIZTOSÍTÓ SZOLGÁLTATÁSA, A KÁRTÉRÍTÉS MÉRTÉKE

Általános rendelkezések

- Kár esetén a biztosítottnak a tulajdonjogát, idegen vagyontárgyak esetén a rendelkezési jogát (bérlet, lízing, őrzés, megmunkálás, feldolgozás, eladás, javítás) bizonyítania kell, továbbá a tulajdonos személyét meg kell neveznie.

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

2. A biztosító a károkat a biztosítási tárgyidőszakra vonatkozóan a kockázatviselési helyenként (telephelyenként), a telephelyi adatközlőn vagyontárgyanként, vagyoncsoportonként, továbbá a költségterítésekre feltüntetett összeghatárig (biztosítási összeg), vagy az összes vagyoncsoportra, vagyontárgyra és a költségterítésekre együttesen választott, illetve meghatározott kártérítési felső határértékig (téríthető maximális kár) az önrészesedéssel csökkentve téríti meg (ajánlat, kötvény).
A biztosító a károkat a tulajdonos részére forintban téríti meg.
3. A biztosító az általános forgalmi adót csak abban az esetben téríti meg, ha a biztosított az adó visszaigénylésére nem jogosult és ugyanakkor a vonatkozó biztosítási összeg meghatározása a forgalmi adó mértékének figyelembevételével történt és a vagyontárgy helyreállítása, illetve utánpótlásra került.
4. Az egyes vagyoncsoportokra megállapított biztosítási összegek a károk térítése alkalmával vagyontárgyanként kerülnek értékelésre.
5. Amennyiben a káresemény időpontjában a biztosított vagyontárgy, vagyoncsoport biztosítási összege kisebb, mint a – szabályzatban meghatározott biztosítási összeg megállapítási módszer (V. fejezet) szerinti – tényleges érték (alulbiztosítás), akkor a biztosító a kárt csak olyan mértékben téríti meg, ahogy a biztosítási összeg a tényleges értékhez aránylik (aránylagos kártérítés).
Az alulbiztosítás tényét a biztosító a biztosítási szerződés minden egyes tételesen felsorolt vagyontárgyánál, vagyoncsoportjánál külön-külön vizsgálja.
6. Ha a kár helyreállításához hatósági engedély szükséges, és a hatóság ezt az engedélyt nem adja meg, a vagyontárgyakban keletkezett kárt a biztosító káridőponti avult értéken téríti meg.
7. **Teljes-, totálkár:** ha a biztosított vagyontárgy teljesen megsemmisült, vagy olyan mértékben sérült, hogy a helyreállítás műszakilag nem lehetséges, vagy gazdasági számítással alátámasztva nem indokolt.
8. **Részleges kár:** javítással (építéssel, szereléssel) helyreállítható károk.
9. Nem az eredeti állapotra történő helyreállítás vagy utánpótlás esetén a biztosító csak az eredeti állapotnak megfelelő helyreállítás vagy pótlás költségeit téríti meg az előző pontokban foglaltaknak megfelelően.
10. Ha a kár bekövetkeztében a biztosítási eseményen kívül más egyéb károsító esemény is közrehatott, a biztosító a kárt csak abban a részében téríti meg, amely biztosítási esemény következménye.
11. A teljes-, totálkárok, továbbá a javítással helyreállítható károk megállapításánál is az értékesíthető, vagy egyéb módon hasznosítható maradványok értékét a biztosító a kár összegéből levonja.

Vagyontárgyak kártérítési szabályai

12. A biztosított saját tulajdonát képező, a termelésben résztvevő tárgyi eszközök, közvetlenül költségként elszámolt eszközök kárainak térítése:
Utánpótlási (újraelőállítási, újrabeszerzési) újértéken biztosított vagyontárgyak esetén:
 - Teljes kár: káridőponti újérték: újraelőállítási érték, ill. újrabeszerzési ár
 - Részleges kár: a helyreállítás költsége a vagyontárgy káridőponti újraelőállítási ill. újrabeszerzési újértékéig*Technikai avult (valóságos) értéken biztosított vagyontárgyak esetén:*
 - Teljes kár: káridőponti technikai avult (valóságos) érték
 - Részleges kár: a helyreállítás költsége – az értékelkedés levonásával – a vagyontárgy káridőponti technikai avult (valóságos) értékéig
13. Véglegesen használaton kívül helyezett tárgyi eszközök kárainak térítése :
 - Teljes kár: a vagyontárgy káridőponti technikai avult (valóságos) értéke
 - Részleges kár: a helyreállítás költsége – az értékelkedés levonásával – a vagyontárgy káridőponti technikai avult (valóságos) értékéig
14. Nem aktivált – építési, szerelési tevékenységgel együtt nem járó – beruházások kárainak térítése:
 - Teljes kár: a készültségi foknak megfelelő ténylegesen felmerült költségek
 - Részleges kár: javítási költség, a káridőpontig ténylegesen felmerült költségek erejéig.
15. A vásárolt anyagok és árukészletek kárai káridőponti újrabeszerzési áron, illetve ár erejéig a ténylegesen felmerült közvetlen költségek figyelembevételével térülnek.
16. A befejezetlen termelés, félkész- és késztermékek kárai esetén a biztosító a készültségi foknak megfelelő költségráfordítást (önköltséget) téríti meg, ez azonban nem lehet magasabb, mint a piaci ár.
17. Saját tulajdonú göngyölegekben és alvállalkozói teljesítményekben keletkezett károk térítése:
 - Teljes kár: káridőponti újrabeszerzési ár, újraelőállítási költség

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

- Részleges kár: helyreállítási költség a vagyontárgy káridőponti újrabeszerzési, újraelőállítási értékéig.

18. Idegen tulajdonú vagyontárgyak kárainak térítése:

- Teljes kár: káridőponti technikai avult (valóságos) érték, illetve a jogosultat megillető érték
- Részleges kár: helyreállítási költség – az értékelkedés levonásával – a vagyontárgy káridőponti technikai avult (valóságos) értékéig.

19. Idegen tulajdonú betétdíjas göngyölegek kárainak térítése betétdíjon történik.

Káreseményekkel kapcsolatos költségtérítések

20. A biztosító megtéríti a biztosítási fedezetbe vont káresemények folytán a biztosított vagyontárgyakkal kapcsolatosan ténylegesen felmerült, indokolt és igazolt költségeket (IV. 4. pont) a telephelyi adatközlőkben megjelölt értékig.
Ha a biztosító aránylagos kártérítést alkalmaz (alulbiztosítás), akkor a költségeket is aránylagosan téríti meg.

XI. A BIZTOSÍTÁSSAL NEM FEDEZETT KÁROK

1. A biztosítás nem fedezi azokat a károkat, amelyek:
 - a) normalizált hiányként (káló) elszámolásra kerültek vagy kerülnek;
 - b) büntető jellegű többletköltséggé, valamint a termelési folyamat leállításából, szüneteltetéséből származó gazdasági hátránnyá jelentkezik (pl.: kötbér, bírság, jutalom, túlóra, sürgősségi felár, termelés kiesés, elmaradt haszon, állásidőre kifizetett bér, többletköltség vagy egyéb veszteség);
 - c) a károsodott vagyontárgyak értékcsökkenéséből származnak és azok a további rendeltetésszerű használatot nem befolyásolják;
 - d) többletköltséggé:
 - éjszakára vagy szünnapra soron kívül elrendelt munkabérré, illetve
 - expressz vagy légiposta fuvar költségként merültek fel;
 - e) kedvezmények elvesztéséből, késedelemből vagy piacvesztésből adódtak;
 - f) az ugyanazon vagyontárgyat, vagy annak ugyanazon részét ért előző kár(ok)ra kifizetett kártérítésnek azon részét képezik, amelyet még nem fordítottak a kár helyreállítására;
 - g) a károsodott vagyontárgy újjáépítése, újrabeszerzése, helyreállítása során állami támogatásként vagy visszatérítésként a biztosított, illetve a tulajdonos által visszaigényelhetők;
 - h) a garancia, szavatosság körében megtérülnek.

XII. A BIZTOSÍTÓ MENTESÜLÉSE

1. Ha a biztosított nem jogi személy biztosító annyiban mentesül a fizetési kötelezettsége alól, amennyiben bizonyítja, hogy a kárt jogellenesen a biztosított vagy vele közös háztartásban élő hozzátartozója, vagy olyan alkalmazottja vagy megbízottja, akinek e minőségben munkaköre ellátásával együtt jár a biztosított vagyontárgy kezelése, szándékosan vagy súlyosan gondatlanul okozta.
2. Ha a biztosított jogi személy, a biztosító annyiban mentesül fizetési kötelezettsége alól, amennyiben bizonyítja, hogy a kárt jogellenesen a jogi személy vezető szerve, illetve a szerv tagja, vezető beosztású alkalmazottja, vagy olyan alkalmazottja, tagja, megbízottja, akinek e minőségben munkaköre ellátásával együtt jár a biztosított vagyontárgy kezelése, szándékosan vagy súlyosan gondatlanul okozta.
3. Az 1. és 2. pontok a kármegelőzési és kárenyhítési kötelezettség megszegésére is vonatkoznak.
4. A biztosító mentesül fizetési kötelezettsége alól, ha a biztosított a szerződés mellékletében, illetve külön feltételeiben meghatározott kármegelőzési kötelezettségét nem tartotta be (pl. az alkalmazott vagyonvédelmi rendszer a káresemény bekövetkezésének időpontjában nem volt üzembe helyezve, illetve a biztosított felróható okból működésképtelen volt), és a káresemény, illetve a kár ezekkel okozati összefüggésben keletkezett.
5. A biztosító kötelezettsége nem áll be, amennyiben a biztosított a kárbejelentési kötelezettségét nem teljesíti és emiatt lényeges körülmények kideríthetetlenekké válnak.
6. A közlésre, illetve a változás bejelentésére irányuló kötelezettség megsértése esetén a biztosító kötelezettsége nem áll be, kivéve, ha bizonyítják, hogy az elhallgatott vagy be nem jelentett körülményt a biztosító a szerződéskötéskor ismerte, vagy az nem hatott közre a biztosítási esemény bekövetkezésében.
7. A biztosító mentesül kárfizetési kötelezettsége alól, amennyiben a károk a biztosítás megkötésekor a vagyontárgynak a biztosított által ismert olyan hiányosságaiból eredtek és azzal okozati összefüggésben álltak elő, amelyeket a biztosított a biztosítóval nem közölt.

XIII. ÖNRÉSZESEDÉS

Minden egyes biztosítási káresemény teljes kárösszegéből a szerződésben meghatározott önrészesedésnek megfelelő összeget a biztosított maga visel.

Teljes kárösszeg alatt a biztosítónak a szerződésben vállalt – egy biztosítási káreseménnyel összefüggő – valamennyi szolgáltatási kötelezettségének együttes összege értendő.

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

II. FEJEZET: ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

I. ÜZEMSZÜNETI BIZTOSÍTÁSI ESEMÉNYEK

1. Üzemszüneti biztosítási esemény a biztosított üzemszerű gazdasági tevékenységének kényszerű szüneteltetése, ha annak oka az I. Fejezet (VAGYONBIZTOSÍTÁS) fedezete alá tartozó biztosítási esemény bekövetkezése.
2. A biztosító üzemszüneti veszteségekkel kapcsolatos szolgáltatási kötelezettsége csak abban az esetben áll be, ha az üzemszünetet kiváltó esemény miatt az I. Fejezet (VAGYONBIZTOSÍTÁS) alapján a vagyontárgyakban keletkezett kárt megtéríteni köteles és a keletkezett vagyoni kár olyan jellegű vagy mértékű, hogy a biztosított az üzemmenet szüneteltetésére kényszerül.
3. Nem áll be a biztosító szolgáltatási kötelezettsége, ha az üzemszünetet kiváltó ok:
 - a) készpénz, értékpapír, üzleti könyvek és üzleti feljegyzések, illetve az üzletmenettel kapcsolatos okiratok, számlák és hasonló megsemmisülése, eltulajdonítása vagy megrongálódása;
 - b) tervek, rajzok, mikrofilmek, mágnesszalagok és egyéb adathordozók megsemmisülése, eltulajdonítása vagy megrongálódása.
4. A biztosító nem téríti meg az olyan üzemszüneti veszteségeket, amelyek az üzemmenet egyéb okból történő tényleges szüneteltetése alatt következtek be (pl. átalakítás, felújítás, szezonális szüneteltetés stb.). A biztosító ezekben az esetekben is kártérítést nyújt arra a tartamra eső üzemszüneti veszteségekre, amellyel az egyébként szükséges (tervezett) üzemszünet a biztosítási esemény bekövetkezése miatt meghosszabbodott.
5. A biztosító nem téríti meg azon megnövekedett üzemszüneti veszteségeket, amelyek a következő okok miatti üzemszüneti tartam meghosszabbodása következtében keletkeztek:
 - a) rendkívüli, az üzemszünet alatt bekövetkezett események (kivéve az 1. pont szerinti események) vagy tartós körülmények;
 - b) az üzem bővítése vagy olyan újítások, amelyeket a biztosítási esemény bekövetkezése utáni helyreállítás során vezettek be;
 - c) hatósági újjáépítési vagy üzemeltetési korlátozások;
 - d) a helyreállítás szokatlan mértékű elhúzódása tulajdoni-, birtoklási-, bérleti jogviszony tisztázása, hagyatéki, illetve peres ügyek lebonyolítása vagy egyéb hasonló események miatt;
 - e) mert a biztosított a megsérült, megsemmisült vagyontárgyak helyreállításáról, pótlásáról nem időben gondoskodik vagy ehhez nem áll elegendő tőke rendelkezésére;
 - f) mert a károsodott vagyontárgyakkal összetartozó, sértetlen vagyontárgyak a biztosított üzemben nem használhatók fel.

II. FORGALOM

1. Forgalom a biztosítási szerződésben rögzített, biztosított telephelyen/helyeken folytatott üzleti tevékenység -gyártás, kereskedelem, egyéb szolgáltatás- során eladott és leszállított árukért, illetve szolgáltatásokért a biztosított részére fizetett vagy fizetendő pénzösszeg (a biztosított forgalomtól függő árbevétele).
2. A forgalomhoz kapcsolódó meghatározások:
 - a) Éves forgalom: egy üzemszünetet okozó káresemény bekövetkezési időpontját közvetlenül megelőző 12 hónap alatt elért árbevétel;
 - b) Mértékadó forgalom: egy üzemszünetet okozó káreseményt közvetlenül megelőző 12 hónap abban az időszakában elért forgalom, amely megegyezik a kártérítési időszakokkal.
 - c) Nyereség-hányad: a biztosítási időszakot (a tárgyévet) megelőző üzletév bruttó nyereségének és ugyanezen üzletév forgalmának hányadosa.
A biztosító a nyereség-hányadot az üzemszünet évében érvényesülő - a biztosított tevékenységére egyébként is ható - külső körülmények miatt módosíthatja.

III. KÁRTÉRÍTÉSI IDŐSZAK

1. A kártérítési időszak az az időszak, amely alatt a biztosítási eseménynek hatása van a biztosított üzleti tevékenységére.
2. A kártérítési időszak az üzemszünetet okozó biztosítási esemény bekövetkezésekor veszi kezdetét és legkésőbb a maximális kártérítési időszak végével zárul.
3. A maximális kártérítési időszak az a biztosítási szerződésben meghatározott időtartam, ameddig a biztosító – üzemszüneti veszteségekkel kapcsolatos – szolgáltatási kötelezettsége fenn áll.

IV. BIZTOSÍTÁSI ÖSSZEG

1. A biztosítási összeg a tárgyévet megelőző év bruttó nyereségének és a tárgyévre tervezett bruttó nyereségnövekedés összege.
2. Bruttó nyereség az az összeg, amellyel
 - a forgalomnak, a záró kész- és félkész termékeknek és a befejezetlen termelés záró értékének az összege meghaladja
 - a nyitó kész- és félkész termékeknek valamint a befejezetlen termelés nyitó értékének és a nem biztosított üzemeltetési (működési) költségeknek az összegét.A bruttó nyereség összegét valamint a nem biztosított működési költségeket a biztosítottnál szokásos könyvelési módszerrel, az érvényben levő rendelkezések szerint számított értékcsökkenés figyelembe vételével kell meghatározni.
3. A biztosítási összeg (bruttó nyereség) meghatározásánál az alábbi üzemeltetési (működési) költségek nem vehetők figyelembe:
 - a) bármilyen fajtájú adó, vagyon után fizetendő rendkívüli adó és illeték;
 - b) az áruk, a nyersanyagok, a segédanyagok, az üzemanyagok megvételére történő kiadások, ha ezek nem az üzemfenntartást szolgálják;
 - c) az olyan nyereségek és költségek, amelyek nincsenek összefüggésben az üzemmenettel (pl.: tőkebefektetés, spekulációs- és ingatlanügyletek stb.).Abban az esetben, ha a biztosítási összeg az előírásoktól eltérően mégis tartalmaz a felsoroltak szerinti veszteségeket, a biztosító akkor sem kötelezhető ezek megfizetésére. Ilyen esetben a biztosító a biztosítható tényleges üzemszüneti veszteségeknek megfelelően csökkenti a biztosítási összeget és a különbözetre számított biztosítási díjat visszatartja a szerződő részére.

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

4. A biztosítási összeg változása kártérítés esetén:

- a biztosító egy üzemszüneti biztosítási esemény bekövetkezése után a tárgyévre vonatkozó biztosítási összeget az üzemszünet miatti kártérítés összegével csökkenti, kivéve ha a biztosított az eredeti biztosítási összegre történő emelés díját megfizeti;
- a biztosítottnak ezt a díjat az üzem újraindítása után, de egy további biztosítási esemény bekövetkezése előtt kell megfizetnie;
- a biztosítási évfordulót követően – ellenkező megállapodás hiányában – ismét az eredeti biztosítási összeg és díj az érvényes.

V. BIZTOSÍTÁSI SZOLGÁLTATÁS, A KÁRTÉRÍTÉSI ÖSSZEG MEGHATÁROZÁSA

- Az üzemszünet biztosítás feltételei szerinti fedezet kizárólag az olyan bruttó nyereség csökkenésre vonatkozik, amelynek oka:
 - a forgalom csökkenése és
 - az üzemi költségek növekedése.
- A forgalom csökkenése és az üzemi költségek növekedése miatt kifizethető kártérítés összegét az alábbiak szerint kell értelmezni:

- a forgalom csökkenése esetében a kártérítés összegét úgy kell meghatározni, hogy a nyereség-hányaddal meg kell szorozni a mértékadó forgalom és a kártérítési időszak alatti tényleges forgalom különbségét;
- az üzemi költségek növekedése esetében a kártérítés összege – figyelembe véve a Nem Biztosított Állandó Költségek záradék előírásait – egyenlő azokkal az ésszerű és szükséges többletköltségekkel, amelyek kizárólag azért keletkeztek, hogy a kártérítési időszak alatt ezen költségek nélkül bekövetkező forgalomcsökkenés kisebb vagy elkerülhető legyen, azonban a kártérítés összege nem haladhatja meg a többletköltségekkel elkerült forgalomcsökkenés és a nyereség-hányad szorzataként meghatározott összeget.

A fentiek szerint meghatározott kártérítési összegből le kell vonni minden olyan, a kártérítési időszak alatt megtakarított költséget és kiadást, amelyet – a tevékenységével kapcsolatban – a biztosítottnak a bruttó nyereségből kellene fedeznie, de az üzemszünet következtében az adott költségekre vagy kiadásokra vonatkozó fizetési kötelezettsége megszűnik vagy mértéke csökken.

A biztosító a szerződésben meghatározott önrészesedés összegét a kárösszegből minden esetben levonja. Abban az esetben, ha az önrészesedés időtartamban került meghatározásra, akkor az ezen időszakra arányosan eső összeggel csökkenti a kárösszeget.

- A biztosító a kártérítési összeg meghatározásánál módosíthatja a biztosítási szerződésben meghatározott éves forgalom, mértékadó forgalom és nyereség-hányad adatokat a biztosított üzleti tevékenységét befolyásoló külső (piaci) körülményeknek, illetve azoknak a változásoknak megfelelően, amelyek akár a káresemény bekövetkezése előtt, akár az után hatással voltak az üzleti tevékenységre vagy akkor is hatással lettek volna, ha a káresemény (üzemszünet) nem következik be.

Minderre azért van szükség, hogy a módosított számadatok alapján a lehető legpontosabban meg lehessen állapítani, hogy a biztosított milyen üzleti eredményeket ért volna el a káresemény bekövetkezése nélkül a káreseményt követő időszak alatt.

- A biztosítási szerződésben meghatározott biztosítási összegek nem szolgálnak bizonyítékul az üzemszüneti veszteségek tényleges mértékére.
- A biztosító szolgáltatási kötelezettsége nem haladhatja meg a biztosítási szerződésben meghatározott biztosítási összeget, illetve a biztosításra feladott egyes tételeknek a káresemény bekövetkezésekor érvényes biztosítási összegét. A biztosító szolgáltatási kötelezettsége úgyszintén nem haladhatja meg az ugyanabban a biztosítási időszakban bekövetkezett korábbi üzemszüneti károkat kifizetett kártérítési összegek után megmaradó biztosítási összeget, kivéve, ha a biztosító beleegyezett a biztosítási összeg eredeti értékre történő visszaállításához.
- A biztosító az üzemleállást követő 30 nap után – a biztosított kérésére – a várható üzemszüneti tartamra minimálisan megállapítható (becsült) kártérítési összeg 80 %-ának erejéig kártérítési előleget folyósíthat a végleges kártérítés terhére. A biztosító az eltelt 30 nap üzemszüneti veszteségei alapján határozza meg a minimális kártérítési összeget. Amennyiben a minimális kártérítési összeg a 30 nap eltelte előtt is meghatározható, akkor a biztosított ennek megfelelően kérheti az előleg kifizetését.

Záradék: NEM BIZTOSÍTOTT ÁLLANDÓ KÖLTSÉGEK

Abban az esetben, ha a biztosítási szerződés nem nyújt fedezetet a biztosított üzleti tevékenység egyes vagy bizonyos állandó költségeire - azok a bruttó nyereségnek a feltételekben meghatározott módon történő kiszámításakor levonásra kerültek -, az üzemi költségek növekedése miatti kártérítés összege a többletköltségek olyan arányban csökkentett része, amilyen arányban van a szerződés szerinti bruttó nyereség a bruttó nyereség és a nem biztosított állandó költségek összegével.

VI. KÖNYVVEZETÉSI KÖTELEZETTSÉG

- A biztosított köteles a jogszabályokban és szabályzatokban számára előírt könyvvezetési és bizonylati kötelezettségének eleget tenni. Az üzleti könyveket és az azokban történt bejegyzéseket tanúsító bizonylatokat elkülönítve - biztonságos helyen - köteles megőrizni.
- A fentiek megsértése esetén a biztosító mentesül a szolgáltatási kötelezettsége alól, kivéve ha a biztosított kötelezettségének sem a káreset megállapítását, sem a biztosító szolgáltatásának megállapítását és mértékét nem befolyásolja.

VII. SZAKÉRTŐI ELJÁRÁS

- Üzemszüneti biztosítási esemény bekövetkezésekor a biztosított és a biztosító közösen és egymás írásbeli értesítése mellett külön-külön is szakértőt illetve szakértői szervezetet kérhet fel szakvélemény elkészítésére.
- A biztosítottnak engedélyeznie kell a tőle elvárható mértékben a biztosító megbízottjának és szakértőjének minden, a kár okának, nagyságának, valamint az üzemszünettel kapcsolatos kártérítés összegének megállapításával kapcsolatos

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

vizsgálatot, kérésre betekintésre vagy írásban rendelkezésre kell bocsátania minden erre vonatkozó információt és bizonylatot.

A biztosítottnak különösképpen a következőkben felsorolt dokumentumokat kell rendelkezésre bocsátania: az üzleti könyveket, leltárokat, mérlegeket és eredményességi számításokat, valamint segédkönyveket, számlákat és bizonylatokat kell a folyó és az elmúlt 3 évről, amennyiben ezen évek üzemvitele a kár megítélése szempontjából lényeges lehet.

3. A biztosított a kármegállapítás során köteles a biztosító, illetve szakértője részére minden írásbeli és szóbeli információt a valóságnak megfelelően és hiánytalanul megadni.
4. Mind a biztosító, mind a szakértők azonos módon kötelezettek a tudomásukra jutott adatok (körülmények) üzleti titokként történő kezelésére.

VIII. BIZTOSÍTÁSI DÍJ

1. A biztosító az üzemszünet-biztosítás díját minden esetben az egy üzleti évre (12 hónapra) meghatározott biztosítási összegnek megfelelően állapítja meg.
 2. A biztosító a tárgyévet megelőző év tényadatai, valamint a tárgyév tervadatai alapján határozza meg a tárgyévi biztosítási összeget. Ennek megfelelően a biztosított előzetes díjat fizet. A tárgyév tényadatainak megfelelően a biztosító jogosult utólag a biztosítási díj elszámolására, melyhez a biztosított köteles - legkésőbb a biztosítási évfordulót követő 30 napon belül - a tárgyévre vonatkozó tényleges - a biztosítási szerződésben meghatározott tételes bontású - forgalmi adatait megküldeni. Az elszámolás szerinti díjkülönbözet a következő évi díjjal esedékes.
-

Biztosító

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

VÉD záradék

A kártérítési limitek meghatározása, valamint a védelmi előírások a MABISZ által 2007. október 01-jén kiadott „BIZTONSÁGTECHNIKAI ÚTMUTATÓ A BETÖRÉSES LOPÁS-, RABLÁSBIZTOSÍTÁSI KOCKÁZATOK KEZELÉSÉRE” című iránymutatás alapján készült.

I. A BIZTOSÍTÓ KOCKÁZATVÁLLALÁSA BETÖRÉSES LOPÁS- ÉS RABLÁSBIZTOSÍTÁSRA VONATKOZÓAN

1. Betöréses lopásra, rablásra vonatkozó kártérítési limitek

A biztosító kockázatviselési helyenként (telephelyenként) és biztosított vagyoncsoportonként, a biztosítási összegek függvényében, a káridőpontban meglévő betöréses lopás és rablás elleni védeltségi kategóriának megfelelő, 1. számú táblázatban rögzített kártérítési értékhatárokig (limitekig) vállalja a betöréses lopás-, és rabláskárok megtérítését.

1.1. A méretükből következően elzárható értéktárgyak (nemesfém, drágakő, igazgyöngy felhasználásával készült tárgyakat), a készpénz, valamint az értékpapír betöréses lopás és rablás kockázatra akkor biztosított, ha a megnevezett vagyoncsoportokba tartozó tárgyakat értéktárolás céljára szakszerűen elkészített és telepített értéktárolóban tartják. Az 1. számú táblázatban meghatározott limiteken belül a biztosított értéktárgyak, készpénz, értékpapír biztonságos elhelyezését szolgáló értéktárolóra – „VÉD záradék” I. fejezet 3. pontjában megfogalmazottak szerint – meghatározott limitig vállalja a biztosító.

1.2. A méretükből következően nem elzárható értéktárgyakra az 1. számú táblázatban „rablásra” meghatározott limiteket alkalmazza a biztosító.

Üzemidő alatt a tároló helyen kívül tárolt, vagy a nyitott tárolóból történő értéktárgy, készpénz, értékpapír elrablása esetében a biztosító csak abban az esetben téríti meg a kárt, ha a káresemény időpontjában a kockázatviselés helyén rablás eseményt jelző rendszer működött, és/vagy a helyiség nyitva tartás alatti személyi védelme megoldott volt. A biztosító szolgáltatási kötelezettsége ebben az esetben sem haladhatja meg a kockázatviselési helyen káridőpontban megvalósuló tárolási módtól függő limitösszeget, ezen belül a rablás kockázatra szerződésben meghatározott biztosítási összeget. A kockázatviselés helyén alkalmazott többféle tárolási mód esetén azok limitösszegét a biztosító összevonja.

1. számú táblázat: Betöréses lopásra, rablásra vonatkozó kártérítési limitek

		Betöréses lopásra, rablásra vonatkozó kártérítési limitek a védeltségi kategória (VDK) függvényében (ezer forint)					
Biztosított vagyon-csoport	Biztosított kockázat	Védeltségi kategória					
		VDK 1	VDK 2	VDK 3	VDK 4	VDK 5	VDK 6
- értéktárgyak - készpénz - értékpapír	betöréses lopásra	800	2 000	6 000	10 000	20 000	35 000
	rablásra	500	1 000	1 000	3 000	5 000	8 000
- műszaki berendezések, felszerelések, gépek - készletek, javításra, feldolgozásra, bémunkára átvett vagyontárgyak - a bizományba átvett vagyontárgyak - egyéb vagyontárgyak	betöréses lopásra	1 500	6 000	15 000	20 000	50 000	80 000
	rablásra	1 000	3 000	3 000	5 000	10 000	15 000

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

2. Védeltségi kategória

A biztosított vállalkozás védeltségi kategóriájának (VDK) káridőpontban történő besorolását a következőkben meghatározták szerint végzi a biztosító: az alább nevezett védelmi kategóriák káridőpontban történő megvalósulásához a 2. számú táblázatban meghatározott védeltségi szinteknek kell teljesülniük a kár időpontjában:

2. számú táblázat: Védeltségi követelmények különböző védeltségi kategóriákhoz

	Védeltségi követelmények a különböző védeltségi kategóriák (VDK) megvalósulásához
VDK 1	– betöréses lopás elleni védelem: minimális mechanikai védelem – rablás elleni védelem: nincs rablásjelzés
VDK 2	– betöréses lopás elleni védelem: részleges mechanikai védelem 3 perces ellenállási képességű bejáratú ajtókkal és minimális elektronikai jelzőrendszer – rablás elleni védelem: minimális elektronikai jelzőrendszerbe épített rablásjelzés
VDK 3	– betöréses lopás elleni védelem: teljes körű mechanikai védelem 5 perces ellenállási képességű ajtókkal és részleges elektronikai jelzőrendszer – rablás elleni védelem: részleges elektronikai jelzőrendszerbe épített rablásjelzés
VDK 4	– betöréses lopás elleni védelem: teljes körű mechanikai védelem 10 perces ellenállási képességű bejáratú ajtókkal és teljes körű jelzőrendszer és megfelelő szintű távfelügyeleti rendszer – rablás elleni védelem: teljes körű jelzőrendszerbe épített rablásjelzés és megfelelő szintű távfelügyeleti rendszer
VDK 5	– betöréses lopás elleni védelem: teljes körű mechanikai védelem 15 perces ellenállási képességű bejáratú ajtókkal és teljes körű elektronikai jelzőrendszer és megfelelő szintű távfelügyeleti rendszer és személyvédelem – rablás elleni védelem: teljes körű elektronikai jelzőrendszerbe épített rablásjelzés és megfelelő szintű távfelügyeleti rendszer és személyvédelem
VDK 6	– betöréses lopás elleni védelem: teljes körű mechanikai védelem 20 perces ellenállási képességű bejáratú ajtókkal és teljes körű elektronikai jelzőrendszer és magas szintű távfelügyeleti rendszer és személyvédelem – rablás elleni védelem: teljes körű elektronikai jelzőrendszerbe épített rablásjelzés és magas szintű távfelügyeleti rendszer és személyvédelem

3. Értéktárolók kockázatvállalási értékhatárai

- 3.1. A biztosító a kockázatviselés helyén tartott értéktárolókra vonatkozóan az adott értéktárolóra kiadott MABISZ termékazonosítási ajánlásban meghatározott határösszegig, azon belül maximum a biztosítási összegig vállalja a betöréses lopás kockázatot, feltéve, hogy a káridőpontban az értéktároló elhelyezésére szolgáló helyiség védeltségi kategóriája megfelel a biztosított vagyonszoport biztosítási összegének. A biztosító a szóban forgó helyiség védeltségi kategóriájának megfelelő határösszegig vállalja az értéktárolókra vonatkozóan is a betöréses lopás kockázatot.
- 3.2. A MABISZ termékazonosítási ajánlásban meghatározott értékhatárig történő kockázatvállalás feltétele, hogy az adott értéktárolót a MABISZ ajánlásban megfogalmazott műszaki előírások maradéktalan betartása mellett kell telepíteni, beleértve az értéktároló épülettartó szerkezetéhez – az ajánlásban megadott lefeszítő erőnek ellenálló módon – történő rögzítését is.
- 3.3. Amennyiben a biztosított helyiségben lévő értéktároló nem rendelkezik MABISZ termékazonosítási ajánlással, úgy a biztosító értéktároló-fajtánként – előzetes helyszíni kockázat-elbírálás során megállapított kockázati körülményektől függően – legfeljebb a 3. számú táblázatban lévő határértékig, azon belül maximum a biztosított vagyonszoport biztosítási összegéig vállalja a betöréses lopás kockázatot, feltéve, hogy az értéktároló elhelyezésére szolgáló helyiség káridőpontban meglévő védeltségi kategóriája megfelel az adott értéktároló fajtára alább közölt határösszegnek (lásd: „VÉD záradék” I. fejezet 3.1. pontjában leírtakat):

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

3. számú táblázat: MABISZ termékazonosítással nem rendelkező értéktárolók kockázatvállalási értékhatárai

			biztosító kockázat-vállalási értékhatárai (elektronikai jelzőrendszerbe történő bekötés nélkül) (E Ft)	biztosító kockázat-vállalási értékhatárai (elektronikai jelző- rendszerbe bekötve) (E Ft)
Pénztárgép, lemezkazetta			30	30
Lemezszekrény 5 000 N rögzítéssel			500	1 000
Biztonsági szekrény 5 000 N rögzítéssel			1 000	2 000
Bútorszéf 5 000 N épülettartó- szerkezeti elemhez való rögzítéssel	Fali-, padlószéf (8 mm átmérőjű, 150x150 mm-es kiosztású, eltoltan szerelt dupla soros acélhálóval megerősített betonba ágyazva)	Normál	1 500	3 000
		Biztonsági szekrény	2 000	4 000
		Megerősített	2 500	5 000
		Speciálisan megerősített	3 000	6 000
Páncélszekrény 10 000 N lefeszítő erőnek ellenálló módon, épület-tartószerkezeti elemhez való rögzítéssel			5 000	10 000
			10 millió forint feletti kockázatvállaláshoz az értéktárolót kötelező bekötni az elektronikai jelzőrendszerbe, az adott értéktárolóra vonatkozó vállalási határérték megállapítása helyszíni kockázatelbírálás alapján történik	

Elektronikai jelzőrendszerbe történő bekötés:

Az értéktárolóra fel kell szerelni MABISZ termékazonosító ajánlással rendelkező nyitás és testhang érzékelőt, amelyeket be kell kötni az adott telephelyen kiépített elektronikai jelzőrendszerbe.

II. MECHANIKAI VÉDELMI ELŐÍRÁSOK A KÜLÖNBÖZŐ KOCKÁZATI OSZTÁLYOKRA VONATKOZÓAN

1. A minimális mechanikai védelmi követelményei

A védett helyiséget minden oldalról az alábbi követelményeknek megfelelő szilárdsági tulajdonságú és kialakítású falazatok, földemek, padozatok, nyílászárók határolják:

1.1. Falazatok, földemek, padozatok

Minimum 6 cm vastagságú tömör kisméretű téglából tömören falazott téglafal szilárdsági mutatóival egyenértékű falszerkezet kialakítása szükséges. Támpontok:

- 6-10 cm vastagságú egyedi, vagy tipizált szendvics falszerkezet, illetve más két- vagy többretegű lemezből készült falszerkezet, amely legalább 10 cm vastagságú,
- speciális könnyűszerkezetes elemekből készített szerkezetek, amelyek legalább kétrétegűek, közöttük hőszigetelő, tűzálló anyag található, vagy a mechanikai ellenálló-képességet biztosító egyéb anyagot helyeztek el.

1.2. Nyílászárók

- a kétszárnyú ajtók nem nyíló szárnyai reteshúzás ellen védettek,
- az ajtók, ablakok ráccsal nem védett üvegezése összességében min. 6 mm vastagságúak.

1.3. Zárszerkezetek

- az ajtók zárását érvényes MABISZ termékazonosítással (illetve ajánlással) rendelkező olyan zár végzi, amely: minimum 5 csapos hengerzár, vagy minimum 6 rotoros mágneszár, vagy kéttollú kulcsos zár, vagy szám-, vagy betűjel-kombinációjú zár, továbbá minden érvényes MABISZ termékazonosítással (illetve ajánlással) rendelkező olyan zár, vagy lakat – érvényes MABISZ által azonosított lakatpánttal együtt – , amelyek variációs lehetőségeinek száma meghaladja a 3000-et, valamint igazságügyi zárszakértő által egyedileg azonosított lamellás zár
- a hengerzár-betétet védeni kell hengerzár-törés ellen oly módon, hogy a védőpajzsot a külső tér felől – a támadási oldalról – ne lehessen roncsolás nélkül leszerelni.

2. A részleges mechanikai védelmi követelményei

A védett helyiséget minden oldalról az alábbi követelményeknek megfelelő szilárdsági tulajdonságú és kialakítású falazatok, földemek, padozatok, nyílászárók határolják.

2.1. Falazatok, földemek, padozatok

A mechanikai védelem kialakításához 12 cm vastagságú tömör kisméretű téglából tömören falazott téglafal szilárdsági mutatóival egyenértékű falszerkezet kialakítása szükséges. Támpontok:

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

- 6 cm vastagságú vasbetonfal, vagy padozat, illetve födémszerkezet (a vasalás 15x15 cm rácskiosztású 5 mm átmérőjű betonvas háló lehet, a beton minőségére a C 12/15 épületszerkezeti beton elfogadott),
- speciális könnyűszerkezetes elemekből készített falazatok, amelyek legalább kétrétegűek, közöttük hőszigetelő, tűzálló anyag, illetve a mechanikai ellenálló-képességet biztosító egyéb anyag található.

2.2. Nyílászárók

Nyílászárók esetében alapvető szempont, hogy megfeleljenek a vonatkozó magyar és európai szabványok által előírt minimális követelményeknek.

2.2.1. Bejáratok

A bejáratok ajtóknak a következőkben felsorolt műszaki-technikai feltételeknek kell maradéktalanul megfelelni:

- az ajtó és az ajtótok szerkezet anyaga fém, keményfa, vagy ezekkel támadás szempontjából egyenértékű ellenállást biztosító szerkezeti kialakításúnak kell lenni. Fából készült tok esetén a zár reteszvasak fogadására megerősített, a falszerkezethez legalább 3 ponton rögzített ellenlemez kell alkalmazni,
- a tokszerkezetet a határoló falszerkezethez 30 cm-enként rögzíteni kell. A rögzítést téglafalnál, legalább 15 cm mélyen, 12 mm átmérőjű köracél tartószilárdságával egyenértékű erősséggel, betonfalnál legalább 10 cm mélyen, 10 mm átmérőjű köracél tartószilárdságával egyenértékű erősséggel kell biztosítani,
- az ajtólap fém, vagy faszerkezetű lehet. Faszerkezet esetén legalább 25 mm vastagságú tömör keményfa szilárdságával egyeznie kell lenni. Amennyiben a fémszerkezetű ajtó belső rácsszerkezet erősítést kap, a rácsszerkezet osztásának meg kell felelni az előírások szerinti 30x10 cm minimális rácskiosztás követelményeinek, vastagsága pedig faborításnál legalább 10 mm-es átmérőjű, acéllemez borításnál legalább 6 mm átmérőjű legyen,
- az ajtólap szerkezetek külső borítólemezeit úgy kell rögzíteni, hogy az kívülről csak roncsolással legyen bontható. Az ajtólapot fémszerkezet esetén legalább 1 mm vastagságú acéllemezrel kell borítani,
- az ajtólap és tok közötti zárési hézag legfeljebb 4 mm lehet oldalanként. (Keményfa szerkezet esetén legfeljebb 6 mm zárásponthossz megengedett.) Az ajtólap és a tok vetemedése a zárás biztonságát nem befolyásolhatja,
- az ajtólapokat min. 3 darab diópánttal – vagy azzal egyenértékű szilárdságú egyedi kialakítású forgópánttal – kell az ajtótokhoz rögzíteni. Az ajtólapokat kiemelés, be- és kifeszítés elleni védelemmel, kétszárnyas ajtóknál a fixre rögzíthető szárnyat reteshúzás elleni védelemmel kell ellátni,
- a zárást legalább két darab, egymástól legalább 30 cm-re elhelyezett biztonsági zárszerkezetnek kell biztosítani. A reteszelési mélységnek legalább 14 mm-t el kell érnie. A hengerzár-betétet védeni kell letörés ellen oly módon, hogy a védőpajzsot a külső tér felől – a támadási oldalról – ne lehessen roncsolás nélkül leszerelni. Önálló reteszelési pontként csak az egymástól legalább 30 cm-re elhelyezkedő reteszvasak fogadhatók el,
- a fő és kiegészítő zárszerkezeteknek meg kell felelniük a biztonsági zárszerkezetekkel szemben támasztott, 2.3. pontban ismertetett követelményeknek,
- az ajtónak 3 perces időtartamú betörést gátló ellenálló-képességnek kell megfelelnie,
- a nyílászárókat (ablakok, kirakatok, portálok, függönyfalak stb.) – abban az esetben, ha valamely segédeszköz felhasználása nélkül a járószinttől 2 m-nél alacsonyabb helyezkedik el – teljes felületét minimum 100 x 300 mm-es kiosztású, 12 mm átmérőjű köracél anyagból készült – vagy ezekkel egyenértékű szilárdságú – kívülről nem szerelhető más műszaki megoldású ráccsal kell ellátni:
- A rácsszerkezet helyettesíthető a MABISZ által azonosított, rács kiváltására alkalmasnak elismert más szerkezettel pl.:
 - minősített behatolás-késleltető, minimum A3 minőségű áttörés-biztos üveg
 - minősített belső leereszthető zárható rács elektronikai jelzőrendszerbe kötött akusztikus üvegtörés érzékelőkkel,
 - minősített biztonsági fóliával szerelt üveg elektronikai jelzőrendszerbe kötött akusztikus üvegtörés érzékelőkkel;

FONTOS! A biztonsági üveg-fóliák önállóan rács kiváltására nem alkalmasak!

- az ablakok tok és keretszerkezetének támadhatóság, illetve ellenállás tekintetében erősebbnek – de legalább egyenértékűnek – kell lenni az üvegszerkezet ellenálló képességével,
- a fix portálemek üvegezéssel szemben támasztott követelmények értelemszerűen megegyeznek az ablakoknál leírtakkal,
- a fix portálemek szerkezetiileg megegyeznek az ablakokra előírt követelményeknek azzal a különbséggel, hogy ezeknél mozgó szerkezet (zár, forgópánt, nyitó mechanizmus) nem kerül beépítésre,
- a függönyfalak sajátossága, hogy a vázszerkezetekbe az üveglapokat kívülről helyezik be és rögzítik. Előírás szerinti rögzítésnek az fogadható el, ha a csavarok legalább 300 mm-enként követik egymást és legalább minden második csavar fejét úgy roncsolják, hogy a bontás csak az üvegszorító lécvágásával, roncsolásával legyen megvalósítható.

2.3. Zárszerkezetek

- a zárszerkezeteknek meg kell felelniük a szabványokban előírt biztonsági követelményeknek,
- a zárszerkezet lehet lamellás rendszerű, egy oldalon fogazott kulccsal, két oldalon fogazott kulccsal. A lamellás zár csak akkor fogadható el biztonsági zárnak, ha legalább hat lamella biztosítja a zárretesz-vas mozgását, a variációs szám pedig min. 10 000. A kéttollú kulccsal működtetett lamellás zárnak nagyobb a biztonsági értéke,
- a zárszerkezetek reteszvasának visszatolás elleni védelemmel kell rendelkezni, vagyis a zárretesz-vas ne legyen visszatolható,
- a hevederzár-keresztpántok vízszintes és/vagy függőleges irányban kétpontos kiegészítő zárást biztosítanak;
- a hevederzáraknak a következő feltételeknek kell megfelelni:
 - a reteszvasak keresztmetszetének erősebbnek, vagy legalább a biztonsági zárnak reteszvasai szilárdságával egyenértékűnek kell lenniük,
 - a reteszvasaknak a fogadó elemekbe min. 20 mm mélységben kell reteszelnie,
 - a reteszvas fogadó elemeket a falazathoz kell rögzíteni minimum 2 darab M 6x80 csavarral fém dübelbe, vagy ezzel egyenértékű szilárdságú más felerősítéssel, bevéséssel,
 - a reteszvas fogadó elemeknek zártaknak, vagy oldalirányban merevítettnek kell lenni, hogy támadás esetén ellenálljanak az ajtólapot ért dinamikus erőnek,

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

- a zárszerkezetet a működtető zárbetét beütése elleni védelemmel kell ellátni,
- a hengerzár-betétet kívülről nem szerelhető letörés elleni védelemmel kell ellátni,
- a zár-reteszvasaknak visszatolás elleni védelemmel kell rendelkezni a merőleges nyomóerővel szemben,
- a hevederzár-keresztpánt szerelt állapotban merevségének olyan mértékűnek kell lenni, hogy a tengelyére merőlegesen, az ajtólapra kifejtett erőhatás ne okozzon olyan mértékű deformációt, amely a zárás megszüntetését eredményezi.

2.4. Hengerzár-betétek

- a hengerzár-betéteknek meg kell felelni a vonatkozó szabványokban meghatározott követelményeknek,
- a részleges mechanikai védelem alkotóelemeként az érvényes MABISZ termékazonosítással rendelkező minimum 5 csapos hengerzár-betét, illetve 6 rotoros mágneszárbetét fogadható el, amelyek variációs száma meghaladja a 10 000, letapogatásos nyitás elleni védelemmel rendelkezik, valamint a maghúzásnak legalább 3 percig ellenáll
- a hengerzár-betétet védeni kell letörés ellen oly módon, hogy a védőpajzsot a külső tér felől – a támadási oldalról – ne lehessen roncsolás nélkül leszerelni.

2.4.1. A hagyományos, vagy érvényes MABISZ termékazonosítással (MABISZ ajánlással) nem rendelkező lakatok és lakatpántok NEM MINŐSÜLNEK BIZTONSÁGI ZÁRNAK!

2.5. Fix és mobil rácsok

- a nyílászárókat (ablakok, kirakatok, portálok, függönyfalak stb.) – abban az esetben, ha valamely segédeszköz felhasználása nélkül a járószinttől 3 m-nél alacsonyabb helyezkedik el – teljes felületét minimum 100 x 300 mm-es kiosztású, 12 mm átmérőjű köracél anyagból készült – vagy ezekkel egyenértékű szilárdságú – kívülről nem szerelhető más műszaki megoldású ráccsal kell ellátni.
- A rácsszerkezet helyettesíthető a MABISZ által azonosított, rács kiváltására alkalmasnak elismert más szerkezettel is. pl.:
 - behatolás-késleltető, áttörés-biztos üveg, minimum MABISZ által B1 kategóriába sorolt biztonsági üveg elektronikai jelzőrendszerbe kötött akusztikus üvegtörés érzékelőkkel,
 - MABISZ által azonosított belső leereszthető, zárható rács elektronikai jelzőrendszerbe kötött akusztikus üvegtörés érzékelőkkel,
 - pénzintézetek esetében a rácsoknak min. 16 mm. átmérőjű köracélból, vagy azzal egyenértékű szilárdságú biztosító anyagból kell készülniük;
- mobil rácsok esetén a rögzítést az ajtókra meghatározottaknak megfelelő zárszerkezettel kell ellátni. A rácsokat úgy kell szerelni, hogy a rácsszerkezet sínszerkezetből való kiemelése a külső térből (a támadási oldalról) csak roncsolással legyen megvalósítható. A legördülő "detektív rácsok" feltolás elleni védelmét áttételes mozgatószerkezettel, vagy más műszaki megoldással kell kialakítani,
- a rácsok a falazathoz 300 mm-enként (de legkevesebb 4 darab), a rács keresztmetszeténél nem kisebb keresztmetszetű (falazó) körömmel erősítendő, a minimális beépítési (rögzítési) mélység 150 mm 38 cm-es hagyományos tömör téglafal esetén (vagy ezzel egyenértékű, kívülről nem szerelhető műszaki megoldású)

3. A teljes körű mechanikai védelmi követelményei

A védett helyiségeket minden oldalról az alábbi követelményeknek megfelelő szilárdsági tulajdonságú és kialakítású falazatok, nyílászárók határolják.

3.1. Falazatok, földemek, padozatok

A falazatoknak, földemeknek, padozatoknak meg kell felelniük a 38 cm vastagságú tömör kisméretű téglából tömören falazott téglafal szilárdsági mutatóival. Más szerkezetű téglafal esetén számításokkal kell meghatározni az egyenértékűséget. Néhány támpont az egyenértékűség meghatározásához:

A 12 cm vastagságú vasalt betonfal, vagy padozat, ill. földműszerkezet (a vasalás 15x15 cm rácskiosztású, 8-10 mm átmérőjű betonvas háló lehet, a beton minőségére a C 12/15 épületszerkezeti beton) elfogadott.

3.2. Nyílászárók

Nyílászárók esetében alapvető szempont, hogy megfeleljenek a vonatkozó magyar és európai szabványokban előírt minimális követelményeknek.

3.2.1. Bejáratok

A bejáratok ajtóinak a következőkben felsorolt műszaki-technikai feltételeknek kell maradéktalanul megfelelniük:

- az ajtó és az ajtótok szerkezet anyaga fém, keményfa, vagy ezekkel támadás szempontjából egyenértékű ellenállást biztosító szerkezeti kialakításúnak kell lenni. Puhafa szerkezetnél figyelembe kell venni a fa szálirányú támadhatóságát, ezért csak megerősítéssel lehet alkalmas a kívánt ellenállás biztosítására. Fából készült tok esetén a zár reteszvasak fogadására megerősített, a falszerkezethez legalább 3 ponton rögzített ellenlemez kell alkalmazni,
- a tokszerkezetet a határoló falszerkezethez 30 cm-enként rögzíteni kell. A rögzítést téglafalnál legalább 15 cm mélyen, 12 mm átmérőjű köracél tartószilárdságával egyenértékű erősséggel, betonfalnál legalább 10 cm mélyen, 10 mm átmérőjű köracél tartószilárdságával egyenértékű erősséggel kell biztosítani,
- az ajtólap fém, vagy faszerkezetű lehet. Faserkezet esetén legalább 40 mm vastagságú tömör keményfa szilárdságával egyezőnek kell lenni. Amennyiben a fémszerkezetű ajtó belső rácsszerkezetű erősítést kap, a rácsszerkezet osztásának meg kell felelni az előírások szerinti 30x10 cm minimális rácskiosztás követelményeinek, vastagsága pedig faborításnál legalább 12 mm átmérőjű, acéllemez borításnál legalább 8 mm átmérőjű legyen,
- az ajtólap szerkezetek külső borítólemezeit úgy kell rögzíteni, hogy az kívülről csak roncsolással legyen bontható. Az ajtólapot fémszerkezet esetén legalább 1,2 - 2,0 mm vastagságú acéllemezzel kell borítani,
- az ajtólap és tok közötti zárapponosság maximum 2 mm lehet oldalanként. (Keményfa szerkezet esetén maximum 5 mm zárapponosság megengedett.) Az ajtólap és a tok vetemedése a zárás biztonságát nem befolyásolhatja,
- az ajtólapokat min. 3 darab diópánttal – vagy azzal egyenértékű szilárdságú egyedi kialakítású forgópánttal – kell a tokhoz rögzíteni. Az ajtólapokat kiemelés, be- és kifizetés elleni védelemmel, kétszárnyas ajtóknál a fixre rögzíthető szárnyat reteshúzás elleni védelemmel kell ellátni,
- a zárast legalább két darab, egymástól legalább 30 cm-re elhelyezett biztonsági zárszerkezetnek kell biztosítani, a zárszerkezetnek legalább négy ponton kell biztosítani a zárast. A reteszelési mélységnek minimum 18 mm-t el kell érnie. A zártestet és a zárbetétet fúrás, valamint letörés ellen védeni kell. A hengerzár-betétet védeni kell letörés

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

ellen oly módon, hogy a védőpajzsot a külső tér felől – a támadási oldalról – ne lehessen roncsolás nélkül leszerelni. Önálló reteszelési pontként csak az egymástól legalább 30 cm-re elhelyezkedő reteszvasak fogadhatók el,

- a fő és kiegészítő zárszerkezeteknek meg kell felelniük a biztonsági zárszerkezetekkel szemben támasztott, 3.3. pontban leírt követelményeknek,
- üvegezett ajtók csak áttörés-biztos rétegelt (legalább A3–B1) biztonsági üveggel szerelten – vagy azzal egyenértékű védeltséget nyújtó anyagból készített (pl. polycarbonát, szerves üveg, fóliázott minősített üvegszerkezet stb.) szerkezet – fogadható el. A normál üvegezés megfelelő méretű és hálókiosztású rácsszerkezettel védetten, kívülről (támadási oldalról) nem bontható kivitelben is megfelel a követelményeknek,
- az ajtónak 5, vagy 10, vagy 15, vagy 20 perces időtartamú betörést gátló ellenálló-képességnek kell megfelelnie

3.2.2. Biztonsági ablakok

A biztonsági ablakoknak a biztonsági ajtóknál leírt áttörés-biztonsági feltételeknek kell megfelelniük. A betörésállóság megítélése a nyílászárókra vonatkozó szabványban megfogalmazott feltételek szerint történik. A biztonsági ablak üvegezésével kapcsolatos követelmények:

- a biztonsági ablak dobásálló, vagy áttörés-gátló üvegezéssel készüljön
- az üvegszerkezetnek legalább a MABISZ által P4A kategóriába sorolt ragasztott, többretegű üvegnek – vagy azzal egyenértékű ellenállási fokozattal rendelkező szerkezetnek – kell lenni. Az üvegeket csak a belső tér (védett tér) irányából lehet telepíteni. Az üvegszorító léceket kívülről ne lehessen roncsolás nélkül eltávolítani. Rögzítés szempontjából előnyös a csavarozott kivitel.
- az ablakok tok- és keretszerkezetének támadhatóság, illetve ellenállás tekintetében erősebbnek, de legalább egyenértékűnek kell lenni az üvegszerkezet ellenálló-képességével
- a zárszerkezeteknek a többpontos zárast úgy kell biztosítani, hogy az a statikus nyomóerőnek ellenálljon. A körkörös kialakított zárószervezeteknek olyan mélységben kell reteszelniük, hogy a tok és ablaklap közötti illesztés egy irányba való feszítésével, elmozdításával ne lehessen a kapcsolódást megszüntetni. A kilincsszerkezetet belülről (védett téren belülről) zárható kivitelben kell telepíteni
- az ablakok tok és keretszerkezetének támadhatóság, illetve ellenállás tekintetében erősebbnek, de legalább egyenértékűnek kell lennie az adott ablakkeretbe szerelt üvegszerkezet ellenálló-képességével

3.2.3. Fix portálemek, függőfalak

- a fix portálemek szerkezetiileg megegyeznek az ablakokra előírt követelményeknek azzal a különbséggel, hogy ezeknél mozgó szerkezet (zár, forgópánt, nyitó mechanizmus) nem kerül beépítésre. A fix portálemek üvegezésével szemben támasztott követelmények megegyeznek a biztonsági ablakoknál leírtakkal
- a függőfalak sajátossága, hogy a vázszerkezetekbe az üveglapokat kívülről helyezik be és rögzítik. Előírás szerinti rögzítésnek az fogadható el, ha a csavarok legalább 300 mm-enként követik egymást, és legalább minden második csavar fejét úgy roncsolják, hogy a bontás csak az üvegszorító lécc levágásával, roncsolásával legyen megvalósítható.

3.3. Zárszerkezetek

A zárszerkezeteknek meg kell felelniük a szabványokban előírt legmagasabb követelményeknek.

- Bevéső-zárak esetében a zárszekrényt fúrás elleni támadásnak ellenálló módon védeni kell. Fúrásvédő lap szerelése esetén minimum 60 HRC (rockwell) keménységűre edzett, vagy ennek megfelelő ellenállású értéket nyújtó acélt kell alkalmazni,
- a zárszerkezet lehet lamellás rendszerű, egy-, ill. két oldalon fogazott kulccsal. A lamellás zár csak akkor fogadható el biztonsági zárnak, ha legalább hat lamella biztosítja a zár-reteszvas mozgását, a variációs szám pedig min. 10 000, a kéttollú kulccsal működtetett zárnak nagyobb a biztonsági értékük,
- a hengerzár betéttel működtetett zárszerkezeteknél is biztosítani kell a zárszekrény fúrás elleni védelmét az előbbiek figyelembevételével,
- a zárszerkezetek reteszvasának visszatolás elleni védelemmel kell rendelkezni. A zárásirányra merőlegesen ható erő hatására a zárretesz-vasat ne lehessen visszatolni,
- a hevederzár-keresztpántok vízszintes és/vagy függőleges irányban kétpontos kiegészítő zárast biztosítanak.

A hevederzáraknak a következő feltételeknek kell megfelelni:

- a reteszvasak keresztmetszetének erősebbnek, vagy legalább a biztonsági zárok reteszvasai szilárdságával egyenértékűnek kell lenniük,
- a reteszvasoknak a fogadó elemekbe min. 25 mm mélységben kell reteszelni,
- a reteszvas fogadó elemeket a falazathoz kell rögzíteni minimum 2 darab M 6x80 csavarral fém dübelbe, vagy ezzel egyenértékű szilárdságú más felerősítéssel, bevéséssel,
- a reteszvas fogadó elemeknek zártaknak, vagy oldalirányban merevítettnek kell lenni, hogy támadás esetén ellenálljanak az ajtólapot ért dinamikus erőnek,
- a működtető zárbetétet min. 3 perc időtartamnak ellenálló módon fúrás ellen védeni kell. Ez történhet fúrásvédett zárbetét szerelésével, vagy fúrásvédő pajzs alkalmazásával,
- a hengerzár-betétet kívülről nem szerelhető letörés elleni védelemmel kell ellátni,
- a zárszerkezetet a működtető zárbetét beütése elleni védelemmel kell ellátni,
- a zárretesz-vasaknak visszatolás elleni védelemmel kell rendelkezni a merőleges nyomóerővel szemben,
- a hevederzár-keresztpánt szerelt állapotban merevségének olyan mértékűnek kell lenni, hogy a tengelyére merőlegesen, az ajtólapra kifejtett erőhatás ne okozzon olyan mértékű deformációt, amely a zárast megszüntetését eredményezi.

3.4. Hengerzár-betétek

- a hengerzár-betéteknek meg kell felelni a vonatkozó szabványban meghatározott követelményeknek
- minimum 5 csapos hengerzár-betét, illetve 6 rotoros, vagy mágneszárbetét fogadható el, amelyek variációs száma a 10 000 meghaladja, legalább 3 percig ellenáll a HSS fúróheggyel történő támadásnak, letapogatásos nyitással szembeni védelemmel rendelkezik, valamint a maghúzásnak legalább 3 percig ellenáll
- a biztonsági ajtók betörést gátló hatásuk időtartamának (3, vagy 5, vagy 10, vagy 15, vagy 20 perces ellenálló-képességnek) megfelelően az adott ajtóra felszerelt zárokat, hengerzár-betéteket olyan védelemmel kell ellátni,

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

hogy, vagy önmagukban (szerkezeti kialakításuknál fogva), vagy kiegészítő védelemmel ellátva ugyanazt az ellenállási értéket teljesítsék, amennyi az adott ajtóra megállapított ellenállási időtartam

- a hengerzár-betétet védeni kell letörés ellen oly módon, hogy a védőpajzsot a külső tér felől – a támadási oldalról – ne lehessen roncsolás nélkül leszerelni.

3.4.1. A hagyományos, vagy érvényes MABISZ ajánlással nem rendelkező lakatok és lakatpántok NEM MINŐSÜLNEK BIZTONSÁGI ZÁRNAK!

3.5. Fix és mobil rácsok

A nyílászárókat (ablakok, kirakatok, portálok, függönyfalak stb.) – abban az esetben, ha valamely segédeszköz felhasználása nélkül a járószinttől 3 m-nél alacsonyabb helyezkedik el – teljes felületét minimum 100 x 300 mm-es kiosztású, 12 mm átmérőjű köracél anyagból készült – vagy ezekkel egyenértékű szilárdságú – kívülről nem szerelhető más műszaki megoldású ráccsal kell ellátni. A rácsszerkezet helyettesíthető a MABISZ által minősített, rács kiváltására alkalmasnak elismert más szerkezettel is, pl.:

- minősített behatolás-késleltető (ablakok, kirakatok, portálok, erkélyajtók, függönyfalak esetében min. A3 minősítésű dobásálló üveg; bejárati ajtók esetében min. B1 minősítésű áttörés-biztos üveg),
- minősített belső leereszthető, zárható rács elektronikai jelzőrendszerrel,
- a falsíktól kijebb álló ráccsal esetében is biztosítani kell a minimálisan meghatározott rácskiosztást,
- pénzintézetek esetében a rácsok min. 16 mm. átmérőjű köracélból, vagy azzal egyenértékű szilárdságot biztosító anyagból készüljenek,
- mobil rácsok esetén a rögzítést az ajtókra meghatározottaknak megfelelő zárszerkezettel kell ellátni. A rácsok sínszerkezetből való kitépésének lehetőségét kívülről csak roncsolással megvalósítható megoldással kell biztosítani. A legördülő "detektívrácsok" feltolás elleni védelmét áttételes mozgatószerkezettel, vagy más megoldással biztosítani kell,
- a rácsok a falazathoz 300 mm-enként (de legkevesebb 4 darab), a rács keresztmetszeténél nem kisebb keresztmetszetű (falazó) körömmel erősítendő, a minimális beépítési (rögzítési) mélység 150 mm 38 cm-es hagyományos tömör téglafal esetén (vagy ezzel egyenértékű, kívülről nem szerelhető műszaki megoldású).

4. A biztonsági üvegekre, biztonsági fóliákra vonatkozó követelmények

4.1. Biztonsági üvegek

A biztonsági üvegeknek az ellenállási képességük emelkedését tekintve a következő fokozatai vannak:

- dobásálló üveg, üvegszerkezet,
- áttörés-biztos üveg, üvegszerkezet,
- átlövés-gátló üveg, üvegszerkezet.

Az átlövés-gátló üvegeknek (üvegszerkezeteknek) meg kell felelniük a vonatkozó szabvány golyóállóság szintjeinek osztályozása és vizsgálati feltételei címszó alatt megfogalmazott biztonsági feltételeinek.

A kísérlet során a lövedék nem hatolhat át az üvegszerkezeten. Az átlövés-gátló üvegek a kategóriába sorolásnál szilánkleválással roncsolt szerkezet esetén „S”, szilánkleválás nélkül roncsolt szerkezet esetén „NS” kiegészítő jelzést kapnak.

FONTOS! A szilánkleválással roncsolt üvegszerkezetek személyvédelemre nem alkalmasak!

4.2. Biztonsági fóliák

A MABISZ által azonosított és ajánlott biztonsági fóliák elektronikai jelzőrendszerbe kötött akusztikus üvegtörés érzékelőkkel kombinálva – a kockázati körülményektől és a védett értéktől függően – alkalmasak lehetnek a rács kiváltására.

FONTOS! A biztonsági fólia önmagában nem helyettesíti a rácsszerkezetet!

A biztonsági fóliák tartalmazhatnak olyan fémszállakat is, amelyek a riasztórendszerbe bekötve támadás esetén riasztó jelzést generálnak. Ezek a speciális fóliák a héjvédelem eszközeként értékelhetők az elektronikai jelzőrendszer kialakításánál.

4.3. Telepítés feltételei

A minimális mechanikai védelemnél minimum 4 mm, a részleges- és teljes körű mechanikai védelemnél minimum 6 mm vastagságú üveglapra kell a fóliát felhelyezni. A fóliával szerelt üveget tartó keretszerkezet nem lehet gyengébb ellenálló-képességű, mint maga a fóliázott üveg. A kockázatvállalás időtartama a telepítéstől számított 5 év, ha a gyártás és a telepítés közötti idő nem hosszabb 1 évnél. (Kivélt képez, ha a gyártó cég termékére ennél hosszabb idejű garanciát vállal. Ezt a tényt a MABISZ Termék-megfelelőségi ajánlás tartalmazza). Hőszigetelő üvegszerkezet esetén az összes üvegvastagság a mérvadó.

4.4. A biztosítói kockázatvállalás további feltételei

A megrendelő részére a kivitelező köteles eredeti aláírással és pecséttel ellátott, fénymásolt biztosítói Minősítési Tanúsítványt a számla mellékleteként átadni, amely számlának tartalmazni kell:

- a fólia típusjelölését,
- a kivitelező nevét, aláírását,
- a kivitelezés helyét és idejét,
- a fólia mennyiségét.

A telepítési rész kivételével a másolat kiadásáért a forgalmazó felel.

A telepítésnél általános szabály, hogy a fóliát az üvegszorító lécz alá kell beengedni. Amennyiben csak roncsolással oldható meg az üvegszorító lécz eltávolítása és visszaszerelése, elfogadható a szélhez illesztett telepítés is (1 mm távolsággal), mivel ez nem csökkenti számottevően a védelem hatékonyságát (kb. 2-3%).

5. A küldöttrablás biztosítással fedezetbe vont készpénz, értékpapír, ékszer, nemesfém, drágakő, igazgyöngy, valamint minden egyéb 100 000 Ft-nál nagyobb egyedi értékű vagyontárgy szállítási szabályai

A biztosítási szerződés feltételeiben meghatározott, „készpénz, értéktárgyak, értékcikkek” vagyoncsoportba tartozó-, valamint a 100 000 Ft-nál nagyobb egyedi értékű vagyontárgyak szállítási szabályai a következők:

5.1. **500 000 Ft biztosítási összegig:** egy fő, tetszőleges módon

5.2. **500 000 Ft felett, 2 millió Ft biztosítási összegig:** 2 fő, riasztó jelzést adó, vagy a pénzt/értékpapírt értéktelenné tevő technikával felszerelt pénzszállító táskával

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

5.3. **2 millió Ft felett, 5 millió Ft biztosítási összegig:** három fő (vagy két fő, ha az egyik fegyveres), riasztó jelzést adó és a pénz/értékpapírt értéktelenné tevő technikával felszerelt pénzszállító táskával és gépkocsival

III. ELEKTRONIKAI VÉDELMI ELŐÍRÁSOK A KÜLÖNBÖZŐ KOCKÁZATI OSZTÁLYOKRA VONATKOZÓAN

A behatolást jelző berendezések, azok teljesítményadatainak figyelembe vételével, a vonatkozó szabványok előírásainak történő megfelelés alapján kerülnek besorolásra, amit a MABISZ termékazonosítási ajánlás tartalmaz.

A biztosításra ajánlott telephelyeken (kockázatviselés helyén) kialakított elektronikai jelzőrendszer alkotó elemeinek (központi egységek, érzékelők) MABISZ termékazonosítási ajánlásban meghatározott biztonsági kategóriája és a következő pontokban rögzített követelmények alapján történik az adott elektronikai jelzőrendszer védelmi képességének meghatározása.

A behatolást jelző elektronikai rendszer akkor felel meg a minimális-, részleges-, illetve teljes körű elektronikai jelzőrendszernek, ha a telepített behatolást jelző rendszer mindegyik eleme legalább a MABISZ termékazonosítási ajánlás szerinti minimális-, részleges-, illetve teljes körű elektronikai jelzőrendszer kategóriába, vagy egyes elemek a minimálisnál, illetve részlegesen magasabb kategóriába lettek besorolva.

1. A behatolást jelző minimális elektronikai jelzőrendszer követelményei

A behatolást jelző rendszer akkor felel meg a minimális elektronikai jelzőrendszernek, ha megvalósul a térvédelem, tárgyvédelem, a felületvédelem csak 2 m-nél alacsonyabban fekvő nyílászárókra terjed ki, vagy csapdaszerű térvédelem van kialakítva, ugyanakkor nincs személyvédelem.

A térvédelem, illetve csapdaszerű térvédelem, a tárgyvédelem, a felületvédelem meghatározását a 2. pont tartalmazza.

Az elektronikai rendszerrel szemben támasztott követelmények:

- a betöréscijjelző központ a tápegységgel egy egységet képezzen és a védett téren belül kerüljön elhelyezésre
- a központi egység jelezze a ki- és bekapcsolt állapotot a védelmi körökön külön-külön és a szabotázsvonalon
- a központi egység burkolata az üzemeltető által sem nyitható kivételű, szabotázsvédett, min. 1 mm-es lágyacél – vagy azzal egyenértékű szilárdságú anyagból - készüljön
- az élesítés kulcsos kapcsolóval történjék
- a kapcsoló háza minimum 1,5 mm-es lágyacél vagy ezzel egyenértékű mechanikai szilárdságú anyag legyen és eltávolítása, illetve megbontása esetén a jelzésvonalon adjon riasztást
- az egyes részek meghibásodását a rendszer jelezze
- élesbe kapcsolt állapotban a vezérlő központnak valamennyi jelzővonalat, jeladó áramkört, kapcsoló-berendezést felügyelnie kell, jelzés után egy másodpercen belül riasztania kell
- a jelzőáramkör megszakadását a rendszernek jelezni kell
- a kültéri hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnte után 1–3 percen belül automatikusan meg kell szűnnie, illetve kizárólag az arra illetékes kezelő, vagy a karbantartó által kézzel lekapcsolhatónak kell lenni, a rendszer a riasztást követően ismételtelen kapcsoljon éles állapotba
- a kültéri jelzésadókat a közlekedésre alkalmas felületektől, tárgyaktól, építményektől, épületszerkezetektől, közlekedési utaktól olyan távolságra kell telepíteni, hogy azok elérhetősége csak
- segédeszközzel legyen megoldható
- a kültéri hangjelző szabotázsvédett, min. 1,5 mm-es lágyacél legyen, vagy ezzel egyenértékű mechanikai védelemmel rendelkezzen, a hangereje haladja meg a 100 decibelt, váltakozó kéthangú jelzéssel
- az energiaellátást két, egymástól független, kölcsönhatás-mentes energiaforrás, elektromos hálózat és akkumulátor biztosítsa, elemes táplálás esetén a rendszer min. 3 hónapig maradjon üzemképes
- az akkumulátor a hálózati energiaellátás zavarára esetén automatikusan és megszakítás nélkül a teljes rendszer legalább 24 órás üzemeltetését, a 24 óra letelte után legalább egy riasztási ciklus végrehajtását biztosítsa
- akkumulátoros üzemmód esetén az automatikus töltésről gondoskodni kell

2. A behatolást jelző részleges elektronikai jelzőrendszer követelményei

A behatolást jelző rendszer akkor felel meg a részleges elektronikai jelzőrendszernek, ha megvalósul a teljes körű felületvédelem, és csapdaszerű térvédelem, vagy tárgyvédelem van kialakítva, de nincs személyvédelem.

Teljes körű felületvédelem: ha az elektronikai jelzőrendszer éles üzemmódban figyeli az összes nyílászáró szerkezetet és portált, jelzi az át- és behatolási kísérleteket:

- a nyíló ajtó- és ablakszárnyakra felszerelt nyitászérzők érzékelik a nyíló szárnyak 10–15 mm közötti elmozdulását,
- az üvegfelületre szerelt üvegtörés-érzők annak teljes felületét védik és már az üveg repedését is jelzik, az érzékelők kiválasztásának a védeni kívánt üvegfelület típusának figyelembevételével kell történnie.

Teljes körű térvédelem: az elektronikai jelzőrendszer éles üzemmódban felügyeli a védett épület összes helyiségét, belső terét, azok megközelítési útjait (jelzi az illetéktelen behatolást és mozgást).

Csapdaszerű térvédelem: az elektronikai jelzőrendszer éles üzemmódban csak a védett helyiség(ek)ben található veszélyeztetett tárgyak, kiemelt terek megközelítési útjait felügyeli (jelzi az illetéktelen behatolást és mozgást).

Teljes körű tárgyvédelem: ha az elektronikai jelzőrendszer éles üzemmódban – felügyeli az összes veszélyeztetett tárgyat. Páncélszekrények esetében a védelem kiterjed nyitásra, és áttörésre.

Az elektronikai rendszerrel szemben támasztott követelmények:

- a betöréscijjelző központ a tápegységgel egy egységet képezzen és a védett téren belül kerüljön elhelyezésre,
- a központi egység jelezze a ki- és bekapcsolt állapotot a védelmi körökön külön-külön (min. 4 db) és a szabotázsvonalon,
- az egyes csatornák ne legyenek közvetlenül ki- és bekapcsolhatóak, ha szükséges, üzemmód kapcsolót kell beépíteni,
- a központi egység burkolata az üzemeltető által sem nyitható kivételű, szabotázsvédett, minimum 1,5 mm-es lágyacélból – vagy azzal egyenértékű szilárdságú anyagból – készüljön,
- az élesítés csak külső, min. 6 betű- vagy számkombinációs kódkapcsolóval végezhető, a kódkapcsoló központot vezérlő áramkörét lehetőleg a központi egységben, de mindenképpen a védett téren belül kell elhelyezni,
- az egyes részek meghibásodását a rendszer jelezze, a további részek maradjanak működőképesek,
- a rendszer védett téren kívül elhelyezett részeinek (hangjelzők, kódkapcsolók stb.) állandó őrzésére csak a teljes rendszerrel együtt – az üzemeltető vagy a szerviz által – kikapcsolható szabotázsvonalat kell kiépíteni,
- a rendszer üzemképességét és riasztás mentes állapotát a kódkapcsolón jelezni kell,
- élesbe kapcsolt állapotban a vezérlő központnak valamennyi jelzővonalat, jeladó áramkört, kapcsoló berendezést felügyelnie kell, jelzés után egy másodpercen belül riasztania kell,

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

- a szabotázsvezetők jelzéseit – nem élesbe kapcsolt állapotban is – rendszernek optikailag és akusztikusan is jeleznie, illetve tárolnia kell,
- a jelző áramkörök és a szabotázsvezetők megszakadását, a rövidzárlatot, illetve a hurok ellenállásainak 40 %-os változását a rendszer jelezze (riasztania kell),
- minimálisan két, egymástól független kültéri akusztikus és egy optikai jelzésadó telepítése szükséges,
- az akusztikus jelzésadókat külön falsíkra kell elhelyezni, amennyiben ez nem lehetséges az egyik készüléknek beépített akkumulátorosnak kell lennie,
- a kültéri jelzésadókat a közlekedésre alkalmas felületektől, tárgytól, építményektől, épületszerkezetektől, közlekedési utaktól olyan távolságra kell telepíteni, hogy azok elérhetősége csak segédeszközzel legyen megoldható,
- a kültéri hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnte után 1-3 percen belül automatikusan meg kell szűnnie, illetve kizárólag az arra illetékes kezelő vagy karbantartó által kézzel lekapcsolhatónak kell lennie, a rendszer a riasztást követően ismételt kapcsoljon éles állapotba,
- a kültéri hangjelző szabotázs-védett, kettős, min. 1,5 mm-es lágyacél lemez burkolatú legyen vagy ezzel egyenértékű mechanikai védelemmel rendelkezzen, a hangereje haladja meg a 100 decibelt, váltakozó kéthangú jelzéssel,
- az optikai jelzésadó borostyán-sárga színű, villogó, minimálisan 200 lux fényerős legyen,
- az energiaellátást két, egymástól független, kölcsönhatásmentes energiaforrás, elektromos hálózat és akkumulátor biztosítsa,
- az elektromos hálózatnak megszakítás nélküli üzemmódban kell működnie,
- az akkumulátor a hálózati energiaellátás zavar esetén automatikusan és megszakítás nélkül a teljes rendszer legalább 48 órás üzemeltetését, a 48 óra letelte után legalább egy riasztási ciklus végrehajtását biztosítsa,
- az akkumulátor automatikus töltéséről gondoskodni kell,
- nyitászérzők csak rejtve, süllyesztve szerelhetők,
- a szabadtéri és a védett téren kívüli vezetékeket a falon belül, vagy acél védőcsőbe helyezve kell vezetni.

3. A behatolást jelző teljes körű elektronikai jelzőrendszer követelményei

A behatolást jelző rendszer akkor felel meg a teljes körű elektronikai jelzőrendszernek, ha megvalósul a teljes körű térvédelem, felületvédelem, tárgyvédelem és személyvédelem.

A teljes körű térvédelem, a tárgyvédelem, a felületvédelem meghatározását a 2. pont tartalmazza.

Telepített személyvédelem: ha az elektronikai jelzőrendszer munkaidő alatt folyamatosan biztosítja az összes veszélyeztetett személy számára a támadásjelzés lehetőségét.

Az elektronikai rendszerrel szemben támasztott követelmények:

- a rendszernek szabotázs-védettnek kell lennie, azaz minden elemének arra jogosulatlan személy által történő megbontása, manipulálása, vagy rongálása riasztást kell, hogy kiváltson,
- a szabotázst a riasztóközpontnak külön – úgynevezett szabotázsvezetők(ak)on – jeleznie kell,
- a szabotázsvezetők jelzéseit – nem éles üzemmódban is – a rendszernek optikailag és akusztikusan is jeleznie, illetve tárolnia kell, a jelzés törlését csak arra illetékes személy végezheti,
- a rendszernek két egymástól független energiaforrással kell rendelkeznie:
 - hálózati tápegységgel és
 - 72 órás folyamatos üzemelészt biztosító szükség áramforrással, amely a 72 óra letelte után legalább egy riasztási ciklus végrehajtását biztosítja,
- a szükség áramforrás automatikus töltését biztosítani kell,
- egy jelzővezetőkön akkor telepíthető több érzékelő, ha jelzés esetén a sértett terület könnyen azonosítható,
- a riasztás jelzésre csak olyan kültéri hang- és fényjelző készülék alkalmazható, amely a rendszer energiaforrása mellett saját akkumulátorral is rendelkezik,
- a hang- és fényjelző készüléket az épületen kívül úgy kell telepíteni, hogy egyszerű eszközzel ne lehessen elérni és hatástalanítani,
- a kültéri hangjelzésnek a riasztást kiváltó ok megszűnését követően 1–3 percen belül automatikusan meg kell szűnnie, illetve kizárólag az arra illetékes (kezelő vagy karbantartó) által kikapcsolhatónak kell lennie,
- a rendszernek a riasztást követően automatikusan éles üzemmódba kell kapcsolnia,
- a rendszer kezelése kódkapcsolóval (minimum négy számjegyes), vagy blokkzárral történhet,
- a négy számjegyes kódkapcsolót, illetve a blokkzárát a védett térben kell elhelyezni és a kezelésre maximum 30 másodperc állhat rendelkezésre,
- a hat számjegyes kódkapcsoló a védett téren kívül is elhelyezhető abban az esetben, ha az mechanikailag védett, biztonsági zárral nyitható dobozban van elhelyezve,
- az egyes csatornák ne legyenek közvetlenül ki- és bekapcsolhatók (a felügyelet nélküli központok zóna-állapota illetéktelenek által ne legyenek változtathatók), vagy a ki- és bekapcsolások – legalább 200 eseményt tárolni képes memória segítségével – ellenőrizhetők legyenek,
- a kódkapcsoló jelfeldolgozó áramkörét lehetőleg a központi egységben, de mindenképpen a védett téren belül kell elhelyezni,
- a szabadtéri és a védett téren kívüli vezetékeket falon belül, vagy acél védőcsőben kell vezetni,
- a vezetékek toldása falban lévő védőcsőben, vagy kötődobozban történhet.

4. A rablásjelzés követelményei

A behatolás- és támadásjelző rendszert úgy kell kialakítani, hogy felismerhető, jelenthető és a megfelelő helyen jelezhető legyen (pl. az üzlethelyiségekbe való belépés előtt a személyzetnek) a munkaidőn kívül az üzlethelyiségekbe történő behatolás rablótámadás előkészítése céljából (ún. atipikus rablótámadás). Pótlólag minden személyzeti bejáratnál meg kell teremteni annak a lehetőségét, hogy csendes támadásjelzést, illetve veszélyeztetés jelzést lehessen leadni (pl. egy kapcsoló berendezés segítségével, amely szellemi azonosító jeleket küld és támadásjelzési lehetőséggel van ellátva, vagy egy támadásjelzési lehetőséggel ellátott beléptető berendezés segítségével).

4.1. Rablótámadások jelzése munkaidő alatt (ún. tipikus rablótámadások)

Amennyiben nincs önálló támadásjelző berendezés, úgy az értéktároló szekrényekhez és értéktároló helyiségekhez tartozó megfelelő számú támadásjelző telepítése szükséges. A támadásjelzőt biztonságosan kezelhető helyre kell felszerelni. A lehető legnagyobb mértékűre emelve a támadó által nem észleltethető működtetést (pl. támadásjelző gomb, támadásjelző sín, mobil támadásjelző, pénzjegycsapda stb. alkalmazásával)

ALL RISKS VAGYON- ÉS ÜZEMSZÜNET-BIZTOSÍTÁS

Támadási riasztás sose történjék külső riasztásként (jelzésadóként). Belső riasztást, valamint egyéb hasonló értelmű jeleket a tettes ne érzékeljen.

5. Távfelügyeleti rendszerekre vonatkozó követelmények

5.1. Általános követelmények

A felügyeleti rendszerek alkotóelemeinek MABISZ termékazonosítási ajánlással kell rendelkezniük.

A MABISZ termékazonosító ajánlásról szóló írásbeli tanúsítvánnyal kell igazolni, hogy a kockázatviselés hely (a telephely) felügyeleti rendszere a MABISZ előírások szerint „megfelelő szintűnek”, illetve „magas szintűnek” felel meg.

5.2. Riasztás és beavatkozás

Az automatikus távjelzés érkezhetsz a rendőrséghez, egyéb fegyveres testülethez, fegyveres vagyonvédelmi szakszolgálathoz, kivonuló szolgálathoz.

Az őrző-védő vállalkozás – riasztást fogadó központjába – történő bekapcsoláskor az őrző-védő cég és a behatolást- és támadást jelző elektronikai jelzőrendszert üzemeltető vállalkozás közti megállapodás szerinti beavatkozási intézkedéseket az őrző-védő cégnek írásban dokumentálni kell a beavatkozási tanúsítványban.

5.3. Hibaérzékelés

Automatikusan és közvetlenül jelenteni kell legalább a hálózati hibát, az elemhibát, valamint a koncentrált feldolgozási egységek hibáit (pl. mikro-processzor) a karbantartónak, egy megbízott helyre (pl. az őrző-védő és biztonsági cégnek), vagy az üzemeltető egyéb olyan helyére, ahol állandóan tartózkodik valaki (pl. a recepció). A jelentésnél 60 perces késleltetés megengedhető. Az automatikus hibajelzés egy tetszőlegesen felügyelt átviteli úton keresztül is történhet.

5.4. Állapotjelentések: éles/nem éles állapot jelzése

A behatolás- és támadásjelző rendszer kapcsolási helyzetéről szóló jelentések (pl. éles/nem éles) információként érkezhetsz egy tetszőlegesen felügyelt, vagy nem felügyelt átviteli útról automatikusan pl. egy őrző-védő és biztonsági céghez.

A behatolást- és támadást jelző rendszer kapcsolási helyzetéről szóló jelentéseknek (pl. éles/nem éles), amelyeket a riasztás beérkezési helyén értékelnek ki (pl. nem éles kapcsolat felügyelete "nem engedélyezett" időablakokban), felügyelt átviteli úton keresztül automatikusan kell megérkezniük.

5.5. Regisztrációs berendezés

A behatolás- és támadást jelző rendszer üzemi állapotait, beleértve az összes vészjelzést, – a behatolást- és támadást jelző központ háttérmemóriájától függetlenül – egy regisztrációs berendezés segítségével kell dokumentálni.

5.6. Állapotjelzések

A behatolás- és támadásjelző rendszer bizonyos üzemi állapotait kívül is ki kell jelezni (pl. egy kiváltott érzékelő csoport jelzése, amely orientációként szolgálhat a beavatkozó erők számára). Ezek(et) a jelzések(et):

- nem lehetnek mindenki számára érthetőek és a behatolást- és támadást jelző rendszer részeként felismerhetőek,
- hozzáféréstől védetten kell elhelyezni, és ezeket visszahatás nélkül szabad csak a behatolást- és támadást jelző rendszerbe csatlakoztatni.

FONTOS! A távfelügyeletet végző szolgálattal egyeztetni kell, hogy a biztosított telephelyen alkalmazzanak-e helyszíni külső riasztást.

IV. ŐRZŐ-VÉDŐ SZOLGÁLATTAL KAPCSOLATOS KÖVETELMÉNYEK

Őrzés-védelmi tevékenységet a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény, a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 22/2006. (IV. 25.) BM rendelet szerinti feltételeknek megfelelő, az SzVMSzK tagságával rendelkező vállalkozás, illetve vállalkozó végezhet.

A „VÉD” záradék alapjául szolgáló „BIZTONSÁGTECHNIKAI ÚTMUTATÓ A BETÖRÉSES LOPÁS-, RABLÁSBIZTOSÍTÁSI KOCKÁZATOK KEZELÉSÉRE” című anyag, valamint a hozzá kapcsolódó tájékoztatók, szabványhivatkozások megtalálhatóak a MABISZ hivatalos honlapján, amelynek címe a következő: www.mabisz.hu